

Kommunpolitiskt handlingsprogram Uppsala 2022-2026

miljöpartiet de gröna

Vi gröna är en del av en global rörelse som kämpar för en värld där alla kan leva goda liv, både idag och imorgon.

Vi driver en politik där vi lever inom naturens ramar, med insikt om vårt djupa beroende av varandra som människor och med förankring i forskning och vetenskap. Vi vill vara en röst för alla som inte kan göra sina röster hörda. Denna gränslösa solidaritet kan uttryckas trefaldigt:

- solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet
- solidaritet med kommande generationer
- solidaritet med världens alla människor

Vi kämpar för ett samhälle i balans, där människor är fria att välja sina egna liv utan att försämra någon annans livschanser. Vi vet att det inte är hållbart att använda naturresurser som idag och att klimatkrisen är det största hotet mot alla människors frihet och överlevnad.

Vi gröna ser stora samhällsutmaningar: hotet mot klimatet och miljön, de växande klyftorna och den sociala orättvisan, kampen för demokrati och mänskliga rättigheter och växande risker för kris. Alla världens länder har lovat varandra att leva upp till de globala målen i Agenda 2030 och för att klara av dem måste takten öka. Vi måste ställa om till en hållbar värld. Förslagen i detta kommunprogram - våra prioriteringar inför nästa mandatperiod i Uppsala kommun - ska möta dessa utmaningar.

Effekterna av klimatförändringarna blir allt tydligare och det vi länge har vetat syns nu även i vår vardag. Uppvärmningen av planeten måste hejdas nu, innan vi når den punkt där det inte längre är möjligt. Samtidigt, som en konsekvens av människans hänsynslösa exploatering av djur och natur, pågår den sjätte massutrotningen av arter. Vi behöver snabb förändring för att skapa en hållbar kommun.

Både coronapandemin och Rysslands invasion av Ukraina har

blottat brister i vårt samhälle. I en tid då vi behöver vara mer rustade än någonsin för kriser har vi för låg beredskap, både för sjukdomsutbrott, naturkatastrofer och andra kriser. Vi vet inte när nästa stora kris kommer eller hur den kommer ta form, men vi behöver redan nu se till att vi är väl förberedda att möta den.

Samtidigt pågår vardagslunken. Grön omställning är rättvis omställning, och när vi ställer om till ett ekologiskt hållbart samhälle ska också livet bli bättre. Idag växer klassklyftorna i Sverige snabbt och de som redan har det tufft halkar efter. Vi ser det bland pensionärer som efter ett långt och slitsamt arbetsliv med låg lön knappt klarar av att betala hyran. Vi ser det också bland kvinnor i låglöneyrken som får vända på varje krona. Vi ser det bland sjuka och arbetslösa. Fattigdomen drabbar inte minst barnen. Med ojämlikheten och segregationen kommer kriminalitet, våld och ohälsa, och tillgången till en god utbildning är i dag långt ifrån jämlik. Vi behöver göra stora förändringar för att bygga ett rättvist samhälle.

Vi ser ett växande hot från de som vill försvaga och rasera vår demokrati. I Europa och världen får de auktoritära och antidemokratiska ledarna allt större inflytande. Nationalism, rasism, homofobi och kvinnohat breder ut sig. Kampen för mänskliga rättigheter och solidaritet, för demokrati och frihet behöver föras gång på gång och vi står i frontlinjen.

Politik gör skillnad och politik kräver vilja. När vi står upp för gröna värderingar och våra solidariteter tar vi ständigt steg mot ett bättre samhälle. Det är ett jämlikt samhälle vi strävar efter, ett samhälle där vi kan leva i frihet och ta ansvar för att även andra ska kunna leva fritt. Ett samhälle där beslut präglas av respekt för varandra och för naturen i stället för vinstjakt och den egna plånboken. Ett samhälle där mångfald är en styrka bland både människor och arter och där vi tror på allas förmåga att bidra och att växa.

Vi är stolta över vad vi åstadkommit när vi styrt Uppsala de senaste åtta åren. Men vi har mycket kvar att göra. Välkommen in i kampen för en bättre morgondag!

Ett ekologiskt hållbart Uppsala

Vi vill ha ett Uppsala där alla kan leva goda liv, utan att förstöra möjligheterna för oss själva, för människor på andra platser eller för våra barn.

Det är vi som delar den här planeten nu som avgör framtiden. Vi står inför stora utmaningar med klimatkris och miljöförstöring. Utsläppen av växthusgaser måste minska drastiskt de kommande åren. Massutdöendet av arter måste stoppas. Det är nu vi behöver fatta besluten som säkrar en trygg framtid för oss alla. Men framtiden ska inte bara vara trygg - det ska vara en framtid att längta till. Det kräver kunniga och nytänkande politiker som skapar förutsättningar för var och en av oss att göra hållbara livsval.

Under åren vi styrt Uppsala har vi tagit stora steg framåt i miljö- och klimatarbetet. Men mycket arbete återstår. För att skapa ett hållbart samhälle, som också tål de påfrestningar som framtida kriser innebär, krävs stora investeringar.

Klimat

Klimatfrågan är vår tids ödesfråga. Den tid då vi kunde tala om klimatfrågan som viktig för våra barn och barnbarn är förbi. Klimatfrågan är viktig här och nu. Åtgärder för att minska våra utsläpp återkommer därför genom hela detta program.

För att få rätt styrning på klimatarbetet måste vi ha tydliga mål som följs upp. Idag har Uppsala kommun en målsättning om att nå klimatneutralitet 2030 och att binda mer växthusgaser än vi släpper ut år 2050. Det är målsättningar som inte ligger i linje med den aktuella vetenskapen för hur vi ska nå Parisavtalets mål om maximalt 1,5-graders uppvärmning. För att minska utsläppen i den takt som krävs pekar forskningen på ungefär 10-14% lägre utsläpp varje år.

Det är inte bara utsläppen inom Uppsalas geografiska område som är intressanta. I allt högre grad diskuteras de utsläpp som vår konsumtion orsakar på andra platser. Dessa ska också räknas in i kommunens klimatarbete.

Enda sättet att klara den klimatkris vi står inför är om vi gör det tillsammans. Vi måste alla ändra hur vi konsumerar, reser och använder jordens resurser. Störst ansvar har förstås stora organisationer, med stora möjligheter att göra skillnad.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Vidta åtgärder för att ligga i linje med vetenskapen. Uppsala ska vara ledande i Sveriges klimatarbete och därmed i världens klimatarbete. Vi kan visa att en hållbar omställning är möjlig och ska vara generösa med den kunskapen.
- Skapa en modell för att mäta konsumtionsbaserade utsläpp i Uppsala och inrätta en utsläppsbudget för Uppsala kommun.
- Utveckla samarbetet med andra aktörer för att minska utsläppen. Klimatprotokollet är ett exempel på hur kommunen kan samarbeta med näringslivet för minskade

- utsläpp, men där saknas ofta mindre företag, civilsamhälle och statliga myndigheter som till exempel Försvarsmakten.
- Klimatsäkra investeringarna. Alla kommunala investeringar i infrastruktur eller liknande ska genomgå en klimatsäkring, så att inga objekt som medför högre utsläpp per person under en livscykel genomförs.
- Öka infångningen och lagringen av koldioxid. Genom att stärka naturliga kolsänkor och samarbeta med näringslivet för att driva på implementeringen av ny teknik för infångning av koldioxid kan vi snabbare nå klimatmålen.
- Skapa ett klimatpolitiskt råd med experter som granskar kommunens klimatarbete och föreslår förbättringar. Rådet ska vara oberoende och tvärvetenskapligt. Klimatpolitiskt råd finns redan nationellt och i Lunds kommun.

Miljö och energi

En frisk och ren miljö är en förutsättning för våra liv. Luften vi andas, vattnet vi dricker och jorden vi odlar vår mat i får inte förgiftas eller förstöras.

Om alla människor på jorden belastade miljön lika mycket som vi svenskar gör i genomsnitt, så skulle det behövas ungefär fyra jordklot. Därför har vi i Sverige, och andra rika länder, ett stort ansvar att anpassa vår livsstil och vårt sätt att producera saker till vad som är rättvist och långsiktigt hållbart.

Vi vill ha hundra procent förnybar energi. För att klara klimatkrisen behöver vi både ställa om vårt energisystem och energieffektivisera så att vi använder mindre energi. Den miljövänligaste kilowattimmen är den som inte behövs. Det finns stora möjligheter att öka produktionen av sol- och vindenergi.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Höja ambitionen om frisk luft. Luften i Uppsala ska inte bara klara miljökvalitetsnormen, utan också WHO:s (World Health Organization) riktlinjer och det nationella miljömålet om frisk luft. Särskilt för barn och unga skall måste luftkvaliteten vara bra, därför är platser där unga vistas prioriterade till exempel skolgårdar och skolvägar.
- Höja vattenkvaliteten. Fyrisån ska vara badbar och vattenmiljön i alla vattendrag, sjöar och grundvatten ska vara god.
- Stärka efterlevnaden av strandskyddet. Både vid nybyggnation och i bebyggda områden ska strandskyddet upprätthållas.
- Minska övergödningen och öka hushållningen med det rena vattnet. Vi vill att det kommunala VA-nätet utvidgas och stödja privatpersoner med enskilda avlopp att bättre rena vattnet.

- Minska markföroreningen. Vi vill stärka tillsynen av förorenad mark och ställa högre krav på att rena den.
- Skapa en cirkulär ekonomi. Vi vill se tydliga mål och nyckeltal för att följa upp arbetet med återvinning och återanvändning i kommunen. Vi vill se en handlingsplan för cirkulärt byggande.
- Öka återvinningen och sluta elda plast. För att skapa en cirkulär ekonomi måste återvinningen öka drastiskt. Så lite plast som möjligt ska brännas och plastanvändningen minska.
- Arbeta mer med energilagring. Det kan ske i många former och är ett bra sätt att säkra tillgången till energi hela dygnet, hela året.
- Stärka biogasproduktionen i kommunen. Biogas är ett sätt för svenskt lantbruk att bli självförsörjande på drivmedel.
- Satsa på förnybar elproduktion och smarta elnät. Kommunen bör ta en mer aktiv roll i att skapa framtidens energisystem, där elen är förnybar och elnäten kan bidra till en jämn energianvändning. Ett sätt att öka takten kan vara ett kommunalt elbolag, ett annat kan vara en vindkraftplan.
- Öka reningen av slam. Vi vill förbättra slamproduktionen för att återföra kemiskt rena näringsämnen till jordarna.

Stad och land

Hållbar planering - för människa och miljö

Hela Uppsala ska leva. När vi planerar hur bebyggelsen ska utvecklas så måste vi se till att den blir socialt och ekologiskt hållbar, med liv och rörelse både i centrum, stadsdelarna, på landsbygden och i tätorterna.

Uppsala växer. Det är inte ett mål i sig för oss, men vi förstår att många vill komma hit och bo här. Vi är stolta över vår stad, vår natur och vår landsbygd. Universitet i internationell toppklass skapar en stimulerande och kreativ miljö, med både mängder av studenter och studentliv men också människor från många olika länder som söker sig hit av många anledningar.

Välkommen hit - välkommen hem. När staden växer måste det finnas både en fungerande bostadsförsörjning och plats för föreningar, företag och andra verksamheter i Uppsala. För att skapa en bra stad vill vi skapa integration redan vid planeringen och se till att alla har nära till service, kultur och kommunikationer. I vårt gröna Uppsala vill man stanna kvar.

Bevara och bygga på rätt plats

När vi bygger mycket blir det också extra viktigt att bestämma var vi inte vill bygga. När Uppsala växer har vi ett stort behov av att bibehålla natur- och grönområden i hela kommunen, både för miljöns och människornas skull. Det är särskilt viktigt att inte bebygga jordbruksmark - jordbruksmark som en gång har asfalterats är väldigt svår att plöja upp igen.

Den begränsade yta vi har att bygga på måste användas effektivt. I första hand vill vi bygga på mark som redan är exploaterad, men också arbeta med så kallad stadsläkning där områden som idag är mer isolerade byggs in i resten av staden och blir mer sammanhängande och varierade. Med stadsläkning kan vi rätta till en historisk skuld av segregation och stadsplanering med bilen i fokus. Genom att bygga nära den befintliga bebyggelsen i hela kommunen kan vi bevara mer naturmark. De gånger vi ändå måste ta naturmark i anspråk ska det ske försiktigt och med minsta möjliga miljöbelastning.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Prioritera att bygga på mark som redan är exploaterad. Nybyggnation kan vara ett mycket bra tillfälle att sanera mark som är tidigare förorenad. I möjligaste mån ska naturmark och parker bevaras. I den mån de ändå bebyggs ska områden med höga naturvärden skyddas. Jordbruksmark ska inte bebyggas.
- Göra kompensationsåtgärder för biologisk mångfald vid byggnation. När vi tar natur i anspråk och minskar den biologiska mångfalden så ska vi alltid kompensera för det, helst på ett sätt som ger bättre förutsättningar än tidigare. Det kan till exempel ske genom att kommunen tillsammans med markägare skapar en kompensationsbank som exploatörer kan köpa kompensation ifrån.

- Bygga tätt, särskilt längs kollektivtrafikstråken. Genom att bygga tätt kan vi både spara på naturen, få mer plats till parker och lättare skapa en trygg och levande stadsmiljö. Vi vill inventera områden med låg exploateringsgrad för att tillsammans med markägare göra förtätningsåtgärder.
- Värna strandskyddet. Strandskyddet är både en viktig del av allemansrätten och viktigt för att värna den biologiska mångfalden. Vi vill säkerställa att strandskyddet efterlevs också i redan byggda områden. Även med en mer differentierad strandskyddslag är det viktigt att värna stränderna i Uppsala.

Stad och land där alla känner sig välkomna

Alla ska känna sig välkomna i den byggda miljön. Många intressen ska samsas - företagande, gemensamma anläggningar, kommunikationer, mötesplatser och inte minst bostäder. Människors relation till det egna hemmet och närområdet har ofta en särskild betydelse. Gränsen mellan privata platser, boendegemensamma platser och allmänna platser ska vara tydlig utan att gå till överdrift. Vi vill inte se gated communities i Uppsala.

Nybyggen ska ta hänsyn till den befintliga bebyggelsen och helst bevara och förstärka lokala särdrag och bidra till en plats identitet. Samtidigt ska också staden hänga ihop som en helhet, med naturliga och starka kopplingar mellan olika områden.

Vi vill ha en demokratisk och feministisk stadsplanering. Det betyder att vi ska ta hänsyn till hur män och kvinnor använder och upplever den offentliga miljön. Till exempel kör män mycket mer bil i staden än kvinnor, medan kvinnor upplever mycket mer otrygghet i det offentliga rummet. Det är också viktigt att vi har våra äldre, våra barn eller personer med funktionsnedsättning i åtanke när vi planerar staden.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Öka kopplingen mellan olika områden. Genom ett väl utbyggt kollektivtrafiknät och cykelvägnät blir det lätt att ta sig mellan områden.
- Öka tryggheten i det offentliga rummet. Parker, kollektivtrafik och cykel- och gångbanor ska vara tillgängliga och trygga för alla.
- Arbeta utifrån konceptet 15-minutersstaden. All viktig service ska finnas inom 15-minuters gångavstånd från hemmet.
- Betrakta bilen som en gäst i stadsmiljön. Staden är i första hand till för människor, därför ska biltrafik ske på gåendes och cyklisters villkor. För den som av funktions-skäl behöver bil ska god tillgänglighet alltid tillgodoses.
- Ta hänsyn till äldre, barn och personer med funktionsnedsättning i stadsplaneringen. Det kan till exempel handla om sittplatser i skuggan, gott om lekytor och tillgänglighetsanpassade trottoarer.

Levande landsbygd

Uppsala kommun har flest personer bosatta på landsbygden i hela Sverige. På det sättet är vi Sveriges största landsbygdskommun. Det ska vara enkelt att bo, arbeta och studera på landsbygden. Vi vill stärka den lokala demokratin och delaktigheten, med enkla vägar att ta del av och påverka beslut, och stöd till goda initiativ att förbättra sitt närområde.

Mötesplatser

Bara för att avstånden är lite längre minskar inte människors behov av platser och lokaler för att träffas. De befintliga träffpunkterna kan utvecklas och kompletteras med mer service, gärna i samverkan med staten och regionen för att ännu mer ska finnas på samma plats.

För att lyckas med arbetet med mötesplatser behöver vi utgå ifrån lokala förutsättningar. Samarbetet med det lokala föreningslivet är avgörande för att kommunen ska bidra med rätt saker.

I takt med att distansarbete blivit vanligare ökar också möjligheterna för gemensamma distansarbetsplatser, där man kan dela kontor men jobba med olika saker.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Stötta föreningar som driver anläggningar, till exempel bygdegårdar. Bygdegårdarna är viktiga mötesplatser, samtidigt som verksamheten också är viktig i sig.
- Säkerställ samma villkor för idrotts- och kulturföreningar på landsbygden som i staden. Det ska inte vara dyrare att hyra en fotbollsplan eller en lokal på landet.
- Skapa gemensamma distansarbetsplatser på landsbygden. Kontorsplatser där dels kommunens medarbetare kan arbeta, men som också kan vara tillgängliga för andra som kan kontorsarbeta på distans skapar gemenskap trots att arbetsuppgifterna är olika.

Bredband

Alla ska ha bra internetuppkoppling. Utbyggnaden av bredband med fiber på landsbygden är väldigt viktig, och kommunen måste kliva fram i de områdena där kommersiella aktörer inte är intresserade.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Säkerställa bra internetuppkoppling på landsbygden.

Mobilitet på landsbygden

Det hållbara resandet är en självklarhet också på landsbygden. För att det ska vara tryggt och säkert att resa ska också små vägar underhållas ordentligt, och möjligheten att resa kollektivt byggas ut.

Det ska också bli enklare att cykla på landsbygden. Ofta saknas cykelväg helt och hållet och när man väl kommer fram dit man ska finns det inga bra platser att säkert parkera sin cykel. Det vill vi ändra på.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Prioritera små vägar vid vägunderhåll.
- Ställa krav på fler busslinjer och tågstopp på landsbygden. Det ska vara enkelt att åka kollektivt även om man bor en bit från stan och gå att ta med sig cykeln på resan.
- Satsa på cykeln. Ett säkert och bekvämt cykelnät ska finnas både till skolor, busshållplatser och turistmål, och mellan tätorterna. Det ska finnas bra cykelparkering vid alla hållplatser, gärna med möjlighet att ladda elcyklar säkert.
- Ha fler parkeringar nära kollektivtrafik. För att enkelt kunna ta bussen eller tåget ska det finnas bilparkering nära kollektivtrafiknoder, med möjlighet för laddning av elbilar.

Näringsliv

Vi vill utveckla besöksmålen i kommunen för att locka såväl lokala som långväga besökare, och inrätta regionala cykelturistleder. Vi vill ge möjligheter för näringslivet på landsbygden med “bed and bike”, camping och vägvisning till lokala gårdsbutiker och matställen.

Näringslivsavdelningen ska arbeta med utbildning och stöd för matproducenter så att bättre samverkan kan skapas och ge samordningsvinster i form av gemensam förädling, logistik, för att stärka konkurrenskraften inom lokal, hållbar matproduktion. Vi vill också stötta lokal produktion av biogas och annan förnybar energi, något som är bra både för näringsliv och minskad sårbarhet.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Inrätta regionala cykelturistleder. Genom en bättre infrastruktur för cykel kan fler hitta smultronställen och turistmål i Uppsala.
- Stödja lokala matproducenter.
- Bygga ut den lokala produktionen av förnybar energi.

Tätorter utanför Uppsala

I takt med att fler vill bosätta sig i Uppsala så bosätter sig också fler i resten av kommunen, och då i synnerhet de övriga tätorterna. Det tycker vi är positivt. Om fler barn söker plats i skolan, fler kunder söker sig till närbutiken och den lokala musikföreningen får fler medlemmar skapas bättre förutsättningar att fortsätta med viktiga verksamheter. I andra städer finns en trend att industrier flyttar från städerna till mindre tätorter utanför. Detta behöver också Uppsala ha en beredskap för.

Precis som i annan bebyggelse är det viktigt att peka ut vilka grönområden som inte ska bebyggas. Natur, parker och jordbruksmark är minst lika viktig i mindre tätorter som i större.

Vi har flera tätorter med tät tågtrafik i kommunen. Det är en stor fördel, och vi vill prioritera de orter som har tågtrafik när vi utvecklar kommunen framåt. Vi vill också att fler platser längs järnvägen ska få stationslägen och tågtrafik.

Vi är också positiva till samarbeten och satsningar som gör det enkelt att bo i andra delar av Uppsala län och ta del av arbete, kultur och service i Uppsala kommun.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Planera bebyggelsen i tätorterna utifrån samma principer som resten av Uppsala. Att skydda och bevara naturmark och jordbruksmark är lika viktigt i mindre orter som i större orter.
- Prioritera stationssamhällena Storvreta, Vattholma och Skyttorp. Kommunikationer är en av de viktigaste faktorerna för en tätort och vi vill utnyttja de befintliga tåglinjerna.
- Verka för fler nya järnvägsstationer i kommunen. Fler platser ska få tågtrafik. Näst på tur står Vänge och Järlåsa.
- Samarbeta mer med grannkommunerna. Det ska vara enkelt att bo i en kommun, jobba i en annan och ha fritidsaktiviteter i en tredje. Kommunala gränsdragningar ska inte påverka enskildas liv.

Klokare stadsbyggnad i Uppsala

Den gröna stadsbyggnaden innebär att vi minimerar transporter. Det gör vi dels genom att helt enkelt bygga på ett sådant sätt att arbetet, skolan och butiken ligger så nära att transporten blir kort, men också genom att göra det hållbara resandet enkelt. Därför måste vi både planera för hela livet när vi bygger nytt, men också för hållbart resande.

Den nya spårvägen kommer skapa mycket goda förutsättningar för stadsdelsutveckling och mer levande centrum i både Ulleråker och Gottsunda. På längre sikt ser vi en utbyggnad av spårväg till fler delar av staden - Eriksberg, Gränby och Årsta till exempel.

Särskilt spårbunden kollektivtrafik som spårväg eller tunnelbana ger mycket goda förutsättningar för bostäder, verksamheter och parker kring stationerna. Varje station blir som ett eget litet centrum som är ihopkopplat med den övriga bebyggelsen på ett effektivt sätt.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Skapa en spårvägsplan för Uppsala. Spårväg är en stor investering och kräver god framförhållning.

Södra staden och andra nya områden

När vi planerar helt nya områden finns alla möjligheter att bygga en sådan stad som vi vill ha. En socialt och miljömässigt hållbar stad, med bra kollektivtrafik och nära till vackra rekreationsområden. I Ulleråker ser vi väldigt stor potential.

Vi är positiva till ny bebyggelse i det som kallas Sydöstra staden. Vi vill att bebyggelsen ska bli ett föredöme i hållbar och hänsynsfull stadsplanering, med höga ambitioner vad gäller saker som klimatpåverkan, boendemiljö och hänsyn till skyddsvärda arter och natur. För att både nå högt ställda hållbarhetsmål och skapa en trygg miljö för alla ska den nya bebyggelsen vara i princip bilfri.

Vår positiva inställning till Sydöstra staden bygger på att projektet genomförs med dessa höga ambitioner. Det vi bygger nytt idag ska stå i många år och vi har inte råd att fortsätta bygga ett samhälle på ohållbar grund.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Bygga Sydöstra staden med höga ambitioner. Vi vill att Sydöstra staden ska vara ett hållbart exempel som andra kommuner tittar på för att lära av. Vi vill främja innovationer i byggteknik och byggmaterial. I samband med bygget ska en bomässa arrangeras.
- Utöka det skyddade området kring Stordammen och buffertzonen mot reservatet. Den nya bebyggelsen ska inte inkräkta för mycket på viktiga naturvärden.
- Förlänga Stadsträdgården söderut och skapa ett sammanhållet promenadstråk längs ån.
- Stoppa avfarten till E4, väg för biltrafik längs spåren och genomfartstrafik med bil. Sydöstra staden ska bli en förebild för hållbarhet, inte en cirkulationsplats.

Områden för handel, idrott och kommunikation

För både klimat, stadsmiljö och levande landsbygd är det viktigt att stoppa vidare expansion av externa köpcentrum, såväl i de befintliga handelsområdena som nya områden.

Ofta hamnar större anläggningar för sport eller konserter en bit utanför den övriga bebyggelsen, omgivna av stora parkeringsplatser. Det gör det svårare att ta sig dit på ett hållbart sätt.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Främja handel i innerstaden, stadsdelcentrum och i tätorterna och stoppa vidare expansion av de externa köpcentrumen.
- Se till att viktiga besöksmål placeras på platser dit det är lätt att ta sig till fots, med cykel eller kollektivtrafik.
- Se över möjligheten att införa parkeringsavgifter på externa köpcentrum.

Innerstaden

Uppsalas innerstad är kanske den mest kända och omtyckta delen av vår kommun. Gågator med myllrande folkliv och attraktiva torgmiljöer skapar en trevlig stad med stora förutsättningar för både kultur och ett levande näringsliv. En stadsmiljö där bilen tar mindre plats är mycket mer attraktiv och gör att fler vill stanna längre och göra mer i staden.

I innerstaden ska gång och cykel dominera, och bilen ses som en gäst som får plats vid undantag.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Omvandla fler gator i centrum till gång- och cykelgator. I ett första steg vill vi se Dragarbrunnsgatan och Svartbäcksgatan bli gång- och cykelgator.
- Omvandla parkering till levande miljöer. I takt med att vi bygger pendlarparkering kan vi ta bort markparkering i staden. Både på Fyristorg och S:t Erikstorg ska parkeringen drastiskt minska till förmån för verksamheter, park eller torg.
- Stänga av biltrafiken på fler gator under sommarmånaderna, så kallade sommargator.
- Förenkla för uteserveringar.

Natur och biologisk mångfald

Naturresevat, naturturism och friluftsliv

När vi bygger mycket blir det också viktigare att vi tydligt pekar ut vilka områden som inte ska bebyggas, och helst skyddar dem som naturresevat. Det är en viktig del av den gröna infrastrukturen och ger oss både rekreation, idrottsmöjligheter och biologisk mångfald. Under den gångna mandatperioden har vi arbetat aktivt med både Blodstensskogen och Gula Stigen, som nu är på väg att skyddas som naturresevat.

Vi vill att fler ska hitta ut i naturen i Uppsala. Fjällnora, Hammarskog, Sunnerstaåsen, Ulva kvarn och Björklingebadet är bara några av de fina besöksmål som vi har utvecklat de senaste åren. När intresset växer för att turista hemma i Sverige ska kommunen hänga med och erbjuda en mångfald av besöksmål.

Människor mår bra både av att vara i naturen och av att röra på sig. Tätortsnära natur är viktigt för att snabbt, enkelt, billigt och utan bil kunna få uppleva naturen. Både naturen och staden ska också vara tillgänglig för den som gärna tar en paus på promenaden. Grillplatser och toaletter ska finnas på fler platser för att fungera som utflyktsmål.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Stärka skyddet av den tätortsnära naturen. Vi vill bilda naturresevat i direkt angränsning till områden som ska bebyggas, till exempel i Södra staden.
- Kraftigt öka antalet vandringsleder och -stigar och tillgänglighetsanpassa fler. Det ska finnas stigar och leder av alla slag, både vilda och rullstolsanpassade.
- Se över skötseln av naturen. För att naturresevat och andra viktiga naturområden ska vara tillgängliga och attraktiva behövs en väl fungerande skötsel.

- Öka tillgängligheten till naturområdena. Det ska vara enkelt att ta sig till naturen med gång, cykel och kollektivtrafik. Det ska också vara möjligt att låna eller hyra utrustning och att köpa fika vid många besöksmål.
- Öka antalet rekreationsområden och göra dem mer tillgängliga. Elljusspår och preparerade skidspår är viktiga för att förenkla motion.
- Öka antalet bänkar och rastplatser både i staden och längs naturstigarna.
- Ordna fler och finare badplatser. Vi vill att man ska kunna bada i Fyrisån och ha badplatser i centrala Uppsala. Helst ska alla barn ha nära till en badplats.

Natur och parker i staden

En bra stad är en grönskande stad. I Uppsala ska alla ha nära till parker eller grönområden.

Grönska bidrar till staden på många sätt. Dels skapar träd och grönområden i staden bättre luftkvalitet, svalka när det är varmt och hjälper till att ta hand om dagvattnet när det regnar. I takt med att klimatkrisen ger oss mer extrema väderhändelser med både torra värmeböljor och skyfall med översvämningar kommer grönskan i staden spela en stor roll.

En grönare stad är också en trevligare stad. När vi kan dricka kaffe i en park eller luta oss mot ett träd när vi väntar på bussen mår vi bättre och vill vara mer i staden.

Uppsala behöver göra en rejäl satsning på parker och träd i stadsmiljön.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Satsa på träd i staden. Antalet träd i Uppsala ska fördubblas under nästa mandatperiod. Varje träd som tas bort ska ersättas av två nya, och äldre träd ska i möjligaste mån bevaras. Antalet fruktträd ska öka, både för insekternas skull och för att det är trevligt med frukt.
- Utveckla parkskötseln. Parker ska vara städade och trygga miljöer.
- Utnyttja parker och grönområden som naturlig dagvattenhantering. Genom att ta vara på de miljönyttor som naturen kan ge oss kan vi få flera fördelar samtidigt.
- Värna grönområdena. En växande stad behöver många grönytor. Därför vill vi inte bebygga gröna ytor utan hellre bygga på mark som redan är ianspråktagen.

- Det ska aldrig vara för långt till en park, eller till en skog som passar att bygga en koja i. Vi vill ställa tydliga krav för att se till att sådana områden finns tillräckligt nära, vi kallar det park- och kojindex.
- Ge tillgången till natur och grönska större vikt i stadsplaneringen. Tillgång till gröna områden ska vara lika viktig som till exempel tillgång till handel, och ekologiska korridorer ska ses som infrastruktur av vikt.

Utemiljö i staden

Man ska vilja vara ute i Uppsala. Det viktigaste sättet att skapa trygghet i staden är genom att tänka igenom hur den fysiska miljön ser ut. Skuggiga eller mörka miljöer med höga buskage och få människor upplevs som mindre trygga än ljusa, överskådliga platser där människor sitter och fikar eller är i rörelse.

Utemiljön i staden är till för alla. Det ska finnas gott om trevliga platser där man kan vara utan att behöva betala för det. Det ska finnas gott om fräscha offentliga toaletter och bänkar i staden.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Ha en trygg utemiljö. Genom en genomtänkt ljussättning, skötsel av parker och planering för rörelse blir staden en tryggare plats för fler.
- Motverka ljusföroreningar. Mörker är också viktigt, särskilt för nattlevande djur, men också för människors hälsa. Man ska också kunna se stjärnorna i Uppsala.
- Motverka förekomsten av reklam i det offentliga rummet. I slutändan är det vi som nås av reklam som betalar för den. Vi är särskilt måna om att reklam för alkohol, tobak, spel eller varor och tjänster med stor klimatpåverkan eller som är sexistisk inte ska förekomma i våra offentliga miljöer.
- Motarbeta exkluderande design. Exkluderande design är när man medvetet utformar en miljö för att vissa människor inte ska vara där. Det kan handla om att spela obehagliga ljud, göra obekväma bänkar eller sätta ut taggar på marken. Offentliga miljöer ska utformas på sätt som skapar trygghet.

Våtmarker

På samma sätt som staden behöver gröna stråk, där naturen kan ta plats i den bebyggda miljön, behövs också blåa stråk. Kedjor av sammanhängande vatten och gröna områden stärker den biologiska mångfalden och skapar förutsättningar för insekter och djur att röra sig genom staden.

Att återställa tidigare utdikade våtmarker är en viktig åtgärd för både klimat och miljö. Våtmarker binder mängder av växthusgaser, samtidigt som det ger stora vinster för alla möjliga arter.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Genomföra minst ett större våtmarksprojekt nästa mandatperiod. Vi vill också se över möjligheten till återvätning av mulljordar.
- Restaurera Nedre föret vid Sunnersta herrgård.
- Att blå stråk alltid ska ingå i kommunens arbete med gröna stråk.

Stadsodling

Uppsala har en lång tradition av jordbruk och det vill vi ska synas också i staden. Att kunna odla sin egna grönsaker på en liten täppa är både roligt för den enskilde och bra för oss alla. Det innebär både trivsel, bättre biologisk mångfald och kan också bidra till livsmedelsförsörjningen.

För att det inte ska uppstå konflikter är det viktigt att det är tydligt vilka odlingar som är privata och vilka som är tillgängliga att plocka från.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Utveckla stadsodlingen och koloniområdena. Fler ska kunna stoppa fingrarna i jorden, på fler platser. Vi vill sätta ett mål för att öka den stadsnära småskaliga grönsaksodlingen.
- Peka ut områden för stadsodling och koloniområden i planeringen av ny bebyggelse. Det ska finnas möjligheter att odla i liten skala nära hemmet på många håll i kommunen.

Skogsbruk och biologisk mångfald

Uppsalas skogar ska brukas hållbart. Kommunen har kommit långt i arbetet med hyggesfritt skogsbruk, men vi har också höga förväntningar på andra skogsägare i kommunen.

Ett hållbart skogsbruk är hyggesfritt och tillåter död ved och buskskikt. Här finns en viktig avvägning mellan hur "städad" naturen ska vara och hur vild den får vara. Vi ser gärna en blandning, med fler vilda inslag i naturen i staden och en någorlunda städad stadsnära natur.

För en stark biologisk mångfald behövs många sorters gröna ytor - både skog, våtmarker och ängsmarker. Vissa arter kan behöva särskilda insatser för att vara livskraftiga, medan invasiva arter måste hållas i schack för att inte slå ut ekosystemet.

Men vi tror att det är ännu viktigare med mer kunskap om växter och djur. Det man känner till vårdar man, och om man vet att man ser skägglav, knärot eller cinnoberbagge på sin skogspromenad så blir man både mer mån om att skydda naturen och får en förhöjd skogspromenad.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Samverka med andra skogsägare för att skapa ett hållbart skogsbruk i hela kommunen. Ingen tjänar på att skogsbruket hamnar i konflikt med det övriga samhället.
- Öka ängsmarken i kommunen. Många gräsmattor kan kompletteras med en bit vildvuxen äng och befintliga ängsmarker i naturområden behöver hävdas i högre grad.
- Göra fler punktinsatser för att stärka enskilda arter. Till exempel vill vi sätta upp fler fågel- och fladdermusholkar. Målsättningen ska vara att alla de ansvarsarter som finns i Uppsala ska etablera sig i ett nytt område.

- Höja ambitionen i arbetet mot invasiva arter. Vi vill ha tydliga mål för minskning eller utrotning av de arter som är aktuella i Uppsala kommun.
- Öka vildsvinsjakten i kommunen. Vi vill samarbeta med jägarna för att hålla nere skadorna för samhället som vildsvinen orsakar och samtidigt se över möjligheten att servera vildsvinskött i kommunens verksamheter.
- Bidra till livskraftiga rovdjursstammar. Rovdjur fyller en mycket viktig funktion i ekosystemet. Vi vill se över kommunens arbete med rovdjur och säkerställa råd och stöd till de som behöver rovdjursstängsel. Vi vill inte tillåta licensjakt på de stora rovdjuren i kommunen.
- Öka kunskapen om naturen. Genom tydlig skyltning om arter som finns vid intressanta platser, informationskampanjer för att få fler att hitta ut i naturen och naturrum som bjuder in till att prata om biologisk mångfald kan fler få upp ögonen för naturens värde.
- Stärka skolans förutsättningar att arbeta med natur och biologisk mångfald, framför allt genom att bygga ut Naturskolan och Biotopia. Vi vill erbjuda skolorna natur- och kulturbussar för att kunna ta sig till olika evenemang.

Ekologisk odling

Miljöpartiet vill ha ett livskraftigt och ekologiskt hållbart jordbruk i Uppsala kommun. Kommunen ska vara en föregångare genom att lägga om driften av produktionen på Jällaskolan så att framtidens lantbrukare får god utbildning i ekologisk produktion. Miljöpartiet anser också att kommunen ska ställa krav på alla arrendatorer att odla ekologiskt på kommunens jordbruksmark.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Ställa om Jälla till ekologisk produktion. För att framtidens lantbrukare ska få goda förutsättningar behöver utbildningen ha höga miljöambitioner.
- Ställa krav på arrendatorer på kommunens mark. Alla som odlar på kommunens mark ska odla ekologiskt.

Jordbrukets roll i en hållbar utveckling för Uppsala

Jordbrukets vattenförsörjning måste säkerställas. Idag ingår jordbrukets försörjning med vatten för bevattning och dricksvatten till djuren inte formellt i kommunens ansvar. Miljöpartiet vill att kommunen vid planering ska ta hänsyn till jordbrukets behov av vatten. Det kan till exempel handla om att anlägga ytor för fördröjning av vattenflöden, i samråd med jordbruket, och att ta hänsyn till påverkan på jordbrukets vattenförhållanden vid planering av vägar och annat som påverkar de naturliga vattenflödena.

Miljöpartiet vill öka andelen ekologisk och närproducerad mat i kommunens samtliga verksamheter. Det finns redan ett beslut att kommunen till år 2023 ska ha 100 procent ekologiska livsmedelsinköp. För göra det ekonomiskt möjligt krävs både mer växtbaserad mat, men även ett minskat matsvinn och att mat lagas mer från grunden. Växtbaserad mat bidrar dessutom i mindre utsträckning till klimatpåverkan än vad animalisk kost gör. Miljöpartiet vill höja denna ambition genom att även prioritera närproducerad mat.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Öka andelen ekologisk, närproducerad och växtbaserad mat i kommunens verksamheter. För att nå målet om 100% ekologiskt vill vi minska matsvinnet och laga mer mat från grunden.

Bygga och bo

Levande stadsdelar

Miljöpartiet vill bygga en grön stad. Det är en stad som sätter människan i centrum, som är miljövänlig och levande. En central del i vår politik för ett grönare Uppsala är att bygga ett samhälle som är mindre fokuserat på bilen. Med människor i centrum snarare än bilar skapar vi trevliga kvarter där människor vill vara, istället för stora trafikleder och stora tomma ytor.

Städer byggda med gator och kvarter har mindre transportbehov, samtidigt som förutsättningarna för service och kollektivtrafik blir bättre. Vi tycker att det är bättre med en tätare bebyggelse som lämnar mer natur orörd än gles bebyggelse där de boende blir bilberoende. Vi ser hellre levande centrum runt om i kommunen än fler och större externa köpcenter.

En blandad stad är en trevligare och bättre stad. När det finns en variation av bostadsstorlek, upplåtelseformer och pris i samma område så kan fler olika människor mötas och möjligheterna att bo kvar i ett område man trivs i bli större, oavsett hur livet i övrigt förändras.

Stadsplaneringen ska bygga på tydliga strukturer, där det redan av den fysiska planeringen är tydligt vilken mark som är privat, vilken som är gemensam för de som bor i en fastighet och vilken som är offentlig. Grunden i planeringen är tydliga stråk, där människor kan färdas och mötas. Vi vill också ha en mångfald i typer av bebyggelse med attraktiva parker och mötesplatser.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Göra fler oberoende av bilen. I Uppsala ska det vara enkelt och attraktivt att ta sig fram genom gång, cykel eller kollektivtrafik.

- Blanda bebyggelsen. Vi vill se ett aktivt arbete för större variation av upplåtelseformer, prisnivåer och liknande. Vi vill dessutom att fastigheter och byggnader blir mindre och mer varierade i sitt uttryck.
- Främja stadsdelscentrum framför externa köpcentrum. Butiker, caféer och restauranger på gator och torg skapar en trevligare stad som människor vill vara i. Externa köpcentrum ökar transportbehovet och gör staden mindre attraktiv.
- Lokalisera kommunal verksamhet till stadsdelar utanför centrala Uppsala. Genom mer kommunal närvaro ökar förutsättningarna för andra arbetstillfällen.

En trevlig stad byggd för människor

Hur husen ser ut har stor betydelse för hur vi upplever den byggda miljön. Det finns en balansgång mellan hårda krav på arkitektonisk kvalitet och mångfald, och en ambition att bygga mycket till ett rimligt pris. Vi är positiva till industriellt byggande och typhusbebyggelse som kan pressa boendekostnader, men kvalitet och variation måste upprätthållas.

Oavsett form på bebyggelsen ska den utformas med variation och med målet att människor ska känna sig hemma. Form på både kvarter och enskilda fastigheter ska bidra till trygghet, trivsel och underlätta möten och samhörighet.

Mycket av vår kulturhistoria finns bevarad i befintliga byggnader och miljöer. Det är något vi ska vara stolta över och vårda. Dessa byggnader och miljöer är levande monument över vår historia. Att bevara dem är en viktig uppgift. Samtidigt vill vi inte att kulturhistoriskt viktiga byggnader ska bli museum, utan de bör inom ramen för det kulturhistoriska skyddet också kunna användas till nya verksamheter.

Vi ägnar mycket tid i våra bostäder och de behöver vara av hög kvalitet för att vi ska må bra och trivas. Att det finns solljus, utsikt över grönska, bra innergårdar och lektytor i området är några viktiga aspekter som alltid ska tillgodoses.

För att skapa förutsättningar för stadsliv ska verksamhetslokaler alltid planeras in i bottenplan i nya områden. Sådana lokaler kan fyllas med service, föreningsliv, butiker eller restauranger och är viktiga för att skapa ett levande och attraktivt område. Det skapar också en trevligare stad, där "ögon på gatan" ger en mänsklig miljö som är trygg också för barnen.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Sätta människan i centrum för bebyggelsen. Begreppen 'mänsklig skala' och 'livet mellan husen' ska vara vägledande för hur staden planeras och byggs.

- Att barnperspektivet ska vara levande i stadsplaneringen. Vi ska ha trygga innergårdar med lekmöjligheter.
- Värna och utveckla kulturhistoriskt viktig bebyggelse. Byggnader och miljöer ska bevaras, men också utnyttjas på varsamma sätt för att fler ska få tillgång till det kulturhistoriska arvet.
- Se fler verksamhetslokaler i bottenplan. Både i nya områden och om äldre bebyggelse ska kompletteras så ska verksamhetslokaler i bottenplan prioriteras högt.

Miljö och mötesplatser i kvarteren

Det ska alltid vara lätt att göra rätt. Oavsett om det handlar om att tryggt parkera sin barnvagn eller ellastcykel inomhus, sopsortera eller dela på verktyg som man sällan använder så ska det gå enkelt.

När vi delar på lokaler eller utrustning så minskar vi belastningen på miljön. Men inte nog med det, var och en av oss kan dessutom få tillgång till fler saker för mindre pengar. Om jag har möjlighet att i mitt bostadsområde låna skruvdragare och boka tvättstuga så slipper jag köpa egna verktyg och maskiner.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Ha fler gemensamma platser i kvarter och bostadsområden. Att ha gemensamma förråd med verktyg som kan bokas, slöjdsalar eller en verkstad för att laga eller bygga saker är ett bra sätt att både träffa grannar och ta hand om sina saker. Lokalerna ska också kunna utnyttjas av föreningar.

Trygg trafik i bostadsområden

Alla föräldrar ska kunna känna sig trygga med att barnen leker i sitt eget bostadsområde. När bebyggelse planeras med människan i centrum så blir det naturligt att bilen tar mindre plats i anspråk. Det skapar en tryggare och mänskligare boendemiljö, i stadsdelar som är i princip helt bilfria.

För att minska antalet bilar i staden behöver vi arbeta med transport på ett bredare sätt. Vi ska röra oss på många olika sätt, och våra bostäder och bostadsområden måste anpassas för att klara av framtidens transporter. Bilparkering ska bära sina egna kostnader och inte subventioneras av den som inte har bil - idag betalar boende högre hyra för att subventionera bilparkering oavsett om man använder den eller ej.

För att skapa en trygg trafikmiljö och minska bilåkandet ska bilparkering i normalfallet placeras utanför bostadsområden, istället för i dem.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att fler stadsdelar och bostadsområden ska vara bilfria eller nästan bilfria. Bostadsområden ska inte vara genomfartsleder, och i den mån biltrafik tillåts ska den köra långsamt, allra helst i gång- eller cykelfart.
- Ersätta parkeringsnormen med en mobilitetsnorm. Bilen måste ta mindre plats, men det innebär inte att människor inte ska kunna röra sig lätt och ledigt genom staden.
- Att bilparkering sker utanför bostadsområden istället för i dem. Det ska finnas goda möjligheter att ladda sin elbil där man bor, oavsett om man bor i villa, bostadsrätt eller hyresrätt.

Socialt hållbart boende

Bostaden som rättighet

Uppsala, liksom övriga Sverige, har problem med bostadslöshet, otrygga boendevillkor och trångboddhet. Att bygga fler bostäder, och därmed öka utbudet, är en viktig åtgärd för att få bättre boendeförhållanden, men är inte tillräckligt. Social hållbarhet måste vara i fokus på hela bostadsområdet och varje gång det både byggs eller renoveras.

Segregationen ska motverkas, och social integrering främjas. Därför är det viktigt med en mångfald av upplåtelseformer som blandas i samma kvarter och samma områden. Målet bör vara att få en social blandning ner på trapphusnivå, med lägenheter till olika standard och till olika kostnad. Mänskliga möten i vardagen är en viktig del för att få en integrerad stad.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Verka för att renoveringar genomförs med både husens och de kvarboendens intressen i sikte. Renoveringar ska inte användas som ett sätt att få igenom orimliga hyreshöjningar och ska också göras med mer miljöhänsyn.
- Motverka segregationen. Att bebyggelsen är blandad är en förutsättning för integration.

Hyresrätten

Hyresrätten är en boendeform för alla, utan krav på ekonomisk insats och med hög flexibilitet. Ett stort utbud av hyresrätter är bra på många sätt. För näringslivet blir rekrytering av nya medarbetare enklare om det finns en väl fungerande hyresmarknad. För studenter och unga är det ofta helt nödvändigt att få tag på en hyreslägenhet för att kunna börja plugga eller flytta hemifrån. För vuxna är hyresrätter ett bra alternativ både till vardags, eller om livet plötsligt förändras. För äldre är det ofta skönt att kunna få något mindre som kräver mindre underhåll.

Det är viktigt att det finns en god tillgång på hyresrätter med rimliga hyror, i både befintliga och nya flerfamiljshus. Det är ingen större vits att bygga många bostäder om vanligt folk inte har råd att bo i dem.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Öka andelen hyresrätter i kommunen till 40%. Särskilt fokus ska ligga på områden och stadsdelar där andelen hyresrätter är lägst idag.
- Vara i framkant för att skapa en hyresmarknad med rimliga priser. Både när det gäller att pressa byggkostnader och att ha ett ambitiöst underhåll ska Uppsala kommun vara en förebild för andra i att hålla rimliga priser.

Uppsalahem

Genom Uppsalahem har vi möjlighet att direkt styra bostadspolitiken. Det är viktigt att kommunen tar tillvara på den möjligheten att driva en grön och social bostadspolitik. Vi vill att Uppsalahem ska fortsätta vara en stor och stark aktör, som förvaltar och utvecklar sitt bostadsbestånd. Försäljningar av fastigheter ska ske i undantagsfall, och då bara i syfte att säkerställa en bra blandning mellan upplåtelseformer i ett område.

Hyresgäster ska ha inflytande över renovering. Vi är stolta över den s k Eriksbergsmodellen som Uppsalahem arbetar med, som ger hyresgäster möjlighet att välja olika nivåer vid renovering. Vi vill vidareutveckla det arbetet och säkerställa hyresgästernas inflytande.

Uppsalahem är kommunens bostadsbolag, och med det följer ett särskilt ansvar. Hyresgäster ska ha inflytande inte bara över renovering av den egna lägenheten, utan också ett riktigt inflytande över Uppsalahems styrning. Hyresgästerna har kunskaper och erfarenheter som är viktiga i utvecklingen av bolaget.

Som allmännyttigt bostadsbolag har Uppsalahem krav på sig att erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeflytande och inflytande i bolaget. Miljöpartiet vill stärka detta genom att undersöka möjligheten att ha representanter för hyresgästerna, med närvaro- och yttranderätt, i Uppsalahems styrelse. Hyresgästerna har kunskaper och erfarenheter av boendet som kan bidra till att utveckla Uppsalahems verksamhet. Därför bör inkludering av en sådan representant för hyresgästerna och hur det kan utformas utredas under kommande mandatperiod.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Värna Uppsalahems bostadsbestånd. Uppsalahem ska vara ett starkt bolag som kan fylla sin roll som en socialt ansvarstagande motor i kommunen. Några större utförsäljningar ska därför inte göras.

- Utveckla Eriksbergsmodellen när Uppsalahem renoverar och tar hand om sina hus. Ambitionen ska vara att spara befintlig inredning, energieffektivisera och höja hyran så lite som möjligt, vilket är bra för både plånbok och miljö. Möjligheten att inte höja hyran alls eller mycket lite i vissa lägenheter ska utredas.
- Vi vill utreda hyresgästernas inflytande över sitt boende och särskilt se över möjligheten att ha hyresgästrepresentation i styrelsen.

Miljonprogrammet

I flera av Uppsalas stadsdelar finns stora flerfamiljshus byggda på 1960- och 70-talet som är i behov av upprustning och energieffektivisering. Upprustningen av miljonprogrammet kan bli en av de bästa investeringar för framtiden och i det har bostadsföretagen en viktig nyckelroll. Det handlar både om att skapa riktigt bra och miljösmarta lägenheter, men också att stärka områdena. Vi vill ta tillvara på de boendes engagemang i upprustningsarbetet.

För oss är kontinuerligt underhåll att föredra framför stora renoveringar. Det är billigare, mer miljö- och klimatvänligt och innebär en ökad chans att erbjuda tillgång till lägenheter med låga hyror. Underhåll ska inte släpa efter för att sedan lösas genom kostsamma renoveringar.

När samhället syns så ökar både tryggheten och antalet arbetstillfällen. Det handlar om att skapa en mer rättvis skola och sjukvård, om att stoppa utarmning av närservice och öka det offentliga samhällets närvaro, om trygghet och om levande bostadsområden genom främjande av näringslivs- och kulturverksamheter.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Involvera de boende i upprustningen av miljonprogrammet. Med rätt ingång kan vi både skapa lokala arbetstillfällen och en känsla av delaktighet i upprustningen från de boende.
- I första hand arbeta med kontinuerligt underhåll hellre än renoveringar. För att spara på pengar och miljö är det bättre att underhålla husen löpande än att göra större engångsinsatser.

Nya sätt att bygga och bo

För många är det en dröm att få vara med och bygga sin egen bostad. Vi vill att fler ska kunna uppfylla den drömmen. Vi tror att det både är bra för den enskilde som blir mer nöjd med sitt boende, men också att det kan bidra till en mer varierad bebyggelse. Ett intressant koncept som växer är så kallade byggemenskaper, där bostadssökande går samman för att planera och bygga ett boende tillsammans.

Kollektivhus och andra bostäder med tillgång till gemensamma lokaler minskar behovet av kvadratmeter i egen lägenhet. Det sparar både pengar för enskilda boende, ger ökad standard och minskar behovet att ta mark i anspråk.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Underlätta för byggemenskaper. Vi vill se en funktion i kommunen för att sätta ihop bostadssökande i byggemenskaper och stödja dem från idé till inflyttning.
- Underlätta för kollektivboende. Det finns många sätt att leva tillsammans, både genom delade boenden och genom att man delar på gemensamma lokaler.

Markpolitik

Vi vill se en aktiv markpolitik, där kommunen både köper in mark och fastigheter och säljer av mark och fastigheter. Kommunen ska framför allt köpa fastigheter för att skaffa rådighet över större sammanhängande områden som vi sen kan detaljplanera. I synnerhet fastigheter i nära anslutning till kollektivtrafikstråken är intressanta.

När kommunen säljer av fastigheter så ska vi i så stor utsträckning vi kan också påverka hur marken sedan används. Marken i Uppsala är mycket värdefull och vi ska inte slarva med vad som byggs eller hur det byggs, även om kommunen inte äger marken.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Köpa fastigheter i strategiska lägen för att utveckla kommunen.
- Använda oss av markupplåtelseävlingar och liknande metoder för att påverka hur mark vi säljer sedan används.

Miljö- och klimatvänliga hus

Byggsektorn står för mer än 20% av de svenska utsläppen. Att bygga nytt kräver både mycket energi och mycket naturresurser. För att klara både klimatkrisen, bostadsbristen och behovet av andra byggnader så måste vi både skärpa kraven på nybyggnation och utnyttja befintliga hus bättre.

När vi bygger nytt ska vi ställa höga miljö- och energikrav. Husen som byggs idag ska stå i många år. Vi bygger både för våra behov idag, men också för morgondagen. Det vi sparar idag på att ha låga krav betalas av oss alla i framtiden.

Den billigaste energin är den som aldrig används. Det finns en enorm potential i energieffektivisering och vi vill se ett ambitiöst arbete med energieffektivisering i befintliga byggnader i Uppsala. I kombination med ny teknik som kan styra energianvändningen till när efterfrågan är lägre kan vi spara stora summor.

Att återanvända och bygga om är bättre än att riva och bygga nytt. Genom att anpassa gamla hus för nya verksamheter så sparar vi både pengar och miljö.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Ställa höga krav på nyproduktion. Nya hus ska minst uppfylla lågenergihusstandard och vara minst netto klimatneutrala, och taken ska kunna användas för solenergi eller stadsodling. Trähus ska vara norm.
- Ha ett ambitiöst arbete med energieffektivisering. Kommunen ska leda vägen i våra egna fastigheter och i avtal med andra alltid ha incitament för att använda mindre energi.
- Öka utnyttjandet av befintliga hus. Vi vill kartlägga hus och fastigheter som kan vara intressanta för nya verksamheter i kommunen.

Trafik

Utgångspunkten för Miljöpartiets trafikpolitik är att trafiken i hela kommunen ska vara ekologisk, socialt och ekonomiskt hållbar. I Sverige står transporterna för ungefär en tredjedel av våra utsläpp. Utsläppen behöver minska med ungefär 10-14% per år för att vi ska ligga i linje med Parisavtalet, och trafiken är en viktig pusselbit. Vi behöver nya politiska verktyg för att bryta bilnormen, särskilt i staden.

Vi vill skapa en stad för människor. Med en politik som flyttar trafik från bilar till gång, cykel och kollektivtrafik får vi mer utrymme till människor och verksamheter i staden. Vi får mindre trängsel, bättre luft och en trevligare stad som fler vill vara i. Staden har inte alltid varit byggd för bilen och vi tror att Uppsala blir bättre för alla om bilarna är färre.

Samtidigt finns ofta ett större bilberoende utanför staden. Vi behöver göra mer för hållbart resande också på landsbygden och göra det lätt att byta mellan färdmedel på resan.

Miljöpartiet har en tydlig målsättning för att minska bilbehovet i Uppsala. När vi bygger nya stadsdelar och bostadsområden ska vi alltid ha det hållbara resandet som stomme, men vi ska också göra mer för att främja hållbart resande i befintliga områden.

En gångvänlig kommun

Gångtrafiken är ett viktigt trafikslag och utgör idag ungefär 20 procent av alla resor. Att gå regelbundet är bra för hälsan och forskning visar att de som går, cyklar eller åker kollektivtrafik till arbetet har betydligt lägre risk att drabbas av hjärtinfarkt jämfört med personer som åker bil. Det är dessutom trevligare med en stad där folk promenerar!

Vi vill ta gångtrafikanter på lika stort allvar som andra trafikanter. Precis som andra trafikslag så kräver gångtrafik omtanke och arbete för att fungera väl. Det handlar både om

saker som väl underhållna gångvägar, med få störningar och avbrott av trafikljus och liknande, men också om att den fysiska miljön ska vara trevlig att promenera i. Med mer grönska och offentlig utsmyckning kan promenaden bli mer än bara transport.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att andelen resor som genomförs till fots ökar. Att promenera är ett bra och enkelt sätt att transportera sig, och ska ofta vara förstahandsvalet.
- Ta fram ett fotgängarprogram. I Uppsala ska man vilja promenera vart man än ska och ett fotgängarprogram underlättar det.
- Att framkomligheten för gångtrafikanter ökar. När det regnar och snöar vill man inte behöva stanna vid trafikljus efter trafikljus.
- Att det ska vara möjligt att gå varje dag, året runt. För att det ska fungera bra måste fler gångvägar ingå i den högre prioriteten vid snöröjning och fastighetsägare få ett tydligare ansvar att snöröja trottoarer.
- Minska konkurrensen mellan gångtrafikanter och cyklister. På samma sätt som cyklister ska slippa trängas med lastbilar ska gångtrafikanter slippa trängas med lastcyklar. Därför vill vi separera gång- och cykelvägar i större utsträckning.

En cykelstad i världsklass

Vi vill att Uppsala ska göra skäl för namnet som Sveriges främsta cykelstad och ta upp kampen också med de främsta cykelstäderna i Europa.

Cykelnätet ska vara det genaste och snabbaste sättet att ta sig fram i Uppsala. Vi vill göra cykel till det naturliga och bekvämaste valet för resor inom Uppsala tätort, och göra cykling enkel och säker också utanför staden. I staden finns det en enorm potential för cykling. Inte minst den senaste utvecklingen med el- och lastcyklar innebär att cykel kan användas bekvämt både på längre sträckor och till fler sorter ärenden.

Också utanför den centrala staden kan cykeln spela en mycket större roll än idag. Vi vill se ett regionalt cykelnät, där Uppsala stad knyts samman med både kommunens mindre tätorter och med grannkommunerna. I synnerhet kan cykeln i kombination med kollektivtrafik fylla en väldigt viktig funktion på landsbygden.

Trafiksäkerheten för cyklister måste förbättras. Målet är att ha en trafikmiljö i Uppsala som är så trygg så att barn kan ta sig till skola, vänner och fritidsaktiviteter på egen hand utan att föräldrar känner oro.

En spårväg i Uppsala ska utformas noga så att den samspelar bra med cykeltrafik. Vi vill ta vara på möjligheten att stråken för spårtrafik också blir stråk där cykeltrafiken flyter med hög framkomlighet.

Vi behöver lära av de länder och städer som är bäst på cykel. Vi ska ta vara på den kunskap som andra tagit fram, utveckla den, och få en cykelstad i nivå med de bästa i Europa.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Kraftigt öka andelen resor som genomförs på cykel, med mål om minst 60% av resorna i tätorten. Cykeln är en frihetsmaskin för både äldre och yngre och kan ersätta många av de resor som idag genomförs i bil.
- Att det ska vara möjligt att cykla varje dag, året runt. För att det ska fungera bra måste cykelvägar prioriteras högre vid underhåll.
- Minska konkurrensen mellan cykel- och gångtrafik. För att få ett bättre flyt i cykeltrafiken är det viktigt att vi separerar trafikslagen.
- Att alla ska kunna cykla. Både den snabba cykelpendlaren och barnfamiljen på väg till stranden ska få plats. Därför vill vi se fler och bredare cykelvägar och ett sammanhängande nät av särskilda snabb- och supercykelvägar.
- Att det ska vara lätt att cykla i hela kommunen. Vi vill ha cykelväg från Uppsala till Knivsta, Järlåsa och hela vägen till Fjällnora, Almunge och Hammarskog, och på sikt ett sammanhängande cykelnät i hela kommunen och till angränsande kommuner.
- Att det ska vara lätt att kombinera cykel och kollektivtrafik. Genom fler väderskyddade cykelställ, med möjlighet att låsa in batterier till elcyklar, och möjlighet att ta med cykeln på bussen eller tåget kan fler ställa bilen.
- Prioritera cykelparkering. Med cykel kommer man hela vägen fram - då ska man inte behöva backa i jakt efter ett cykelställ. Det ska alltid finnas gott om cykelparkering för alla sorters cyklar vid besöksmål. Övergivna cyklar ska rensas ut regelbundet.

Trygghet och trafik

Alla ska vara trygga i Uppsalatrafiken. För oss är nollvisionen en självklar utgångspunkt och målet är att skapa ett trafiksystem där ingen riskerar att skadas allvarligt. Detta är särskilt viktigt för att barn ska kunna ta plats i staden.

Ett vanligt problem är att föräldrar upplever skolvägen som otrygg och därför skjutsar sina barn i bil - vilket skapar en negativ spiral där fler och fler upplever trafikmiljön som otrygg och därför kör sina barn till skolan och ökar otryggheten. Vi måste bryta med skolskjutsandet och istället låta barnen gå och cykla till skolan.

Cyklister och gångtrafikanter är extra utsatta i trafiken. Därför är det viktigt att trafiken planeras på ett sätt så att oskyddade trafikanter inte tvingas trängas med bilar. Men vi behöver också arbeta med åtgärder för att öka trafiksäkerheten också för bilister.

Elsparkcyklar har blivit ett allt vanligare inslag i stadsmiljön som kan vara ett bra bidrag till hållbart resande. Elsparkcyklar som ligger slängda mitt på gångvägar eller står felparkerade utgör en trafikfara, i synnerhet för personer med funktionsnedsättning. För att minska konflikter mellan elsparkcyklar och andra trafikslag krävs en hårdare reglering än idag.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Sänka farten. Vi vill dels se 30 km/h som bashastighet i alla tätbebyggda områden, men också ha fler gång- och cykelfartsgator där gångtrafikanter och cyklister sätter tempot. Vi vill också ha mer trafikövervakning för att säkerställa en trygg trafikmiljö.

- Säkerställa säkra skolvägar. Alla barn ska ha en skolväg som är trygg och säker nog att de ska kunna ta sig till och från skolan på egen hand. Vi vill också höja ambitionen med säkra fritidsvägar - alla barn ska också kunna ta sig till och från träningen på egen hand.
- Införa bilfria zoner runt skolor och fritidsanläggningar. Den som trots allt behöver skjutsa barn med bil ska parkera en bit bort och gå den sista biten - förutsatt att inte särskilda skäl föreligger.
- Underlätta och uppmuntra "gående och cyklande skolbuss". Barn och föräldrar från flera familjer kan gemensamt gå eller cykla till skolan för att skapa en tryggare miljö.
- Utbilda fler i trafikvett, i synnerhet cykelvett. Både barn och vuxna bör erbjudas utbildning i trafikvett och trafikregler.
- Ställa höga krav på elsparkcyklar i stadsmiljön. Vi vill se skarpa krav på parkering, snabb åtgärd vid felparkering och tekniska begränsningar så att de inte kan framföras på platser där man bara får gå.

En attraktiv kollektivtrafik

När resorna blir längre är det svårt att promenera eller cykla. En pålitlig och attraktiv kollektivtrafik är helt avgörande för att vi ska nå våra klimatmål och bygga ett grönare Uppsala. Kollektivtrafiken i Uppsala ska vara enkel, billig och bekväm. För längre resor är spårburen trafik svårslagen. Den är i princip klimatneutral och otroligt energieffektiv. Vi står inför en tåggenässans, och Uppsala har redan hoppat på tåget.

För ett modernt Uppsala som växer ser vi ett behov av spårväg i våra mest trafikerade stråk. Med ett starkt spårvägsnät kan vi minska trängseln och luftföroreningarna på gatorna samtidigt som fler människor får plats på resan.

Samtidigt kommer busstrafiken fortsatt vara den största delen av kollektivtrafiken. Uppsala ska ha ett välfungerande kollektivtrafiksystem, med hög turtäthet till ett rimligt pris. Vi vill att region Uppsala ska införa ett system med enhetstaxa i kollektivtrafiken. Det skulle bland annat göra det mycket billigare att åka kollektivt mellan kommunens kransorter och Uppsala.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Öka andelen resor som sker med kollektivtrafik. Kollektivt resande är mycket hållbart, och med de satsningar på spårburen trafik och effektiv busstrafik vi vill se blir det enkelt att öka resandet.
- Situationen för pendlare är ohållbar. Kommunen ska fortsätta ha krissamtal med alla ansvariga aktörer och driva på för att snabbt lösa situationen och få tåg som går i tid.
- Ha mer tåg. Vi vill ha fyra spår hela vägen mellan Uppsala och Stockholm, rusta upp Dalabanan och skapa stationer i Libroäck, Vänge och Järlåsa. Vi vill också ha en ny järnväg mellan Uppsala och Enköping.

- Bygga spårväg. Spårvägen är framtiden - den är snabb, effektiv och pålitlig. I första hand vill vi bygga spårväg i Sydöstra stadsdelarna, men vi ser gärna en utbyggnad också i andra delar av staden.
- Utveckla busstrafiken med BRT. På de platser som i framtiden bör få spårväg ska vi till en början förstärka busstrafiken genom konceptet BRT (bus rapid transit), till exempel genom färre stopp och bussfiler eller -gator.
- Underlätta kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik. Pendlare bör kunna hyra en egen cykelbox vid både Resecentrum och andra större knutpunkter och det ska alltid finnas cykelparkering i anslutning till hållplatser och stationer.
- Utveckla cykelparkeringshuset vid Resecentrum. En bemannad cykelstation, med uthyrning av cyklar, laddmöjligheter, cykelvård och turistinformation kan ge ett viktigt värde både för besökare och invånare.

För mer om kollektivtrafik se också vårt regionprogram.

Färdtjänst

För den som behöver den är färdtjänsten helt avgörande för att vardagen ska fungera och att man ska ha ett liv man trivs med. Det ska vara enkelt, billigt och säkert att resa med färdtjänst i hela länet.

Färdtjänsten är bara en del av vår funktionsrättspolitik. Läs mer under avsnittet funktionsrätt.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att färdtjänsten ska kunna användas mer regionalt. Det ska vara enklare att åka till andra kommuner med färdtjänsten.
- Att färdtjänsten ska kosta lika mycket som kollektivtrafiken. Du ska inte tvingas betala mer för samma resa för att du inte har förutsättningar att resa med den ordinarie kollektivtrafiken. Vi vill dessutom att alla med färdtjänstkort ska kunna resa fritt i kollektivtrafiken, med en medpassagerare.
- Öka samarbetet med brukarorganisationerna. Färdtjänståkarna själva vet bäst vad som fungerar bra och inte. För att skapa en välfungerande och effektiv färdtjänst vill vi prata mer med de som använder den.

Alla måste inte äga en bil

Vår vision är att gång, cykel och kollektivtrafik ska vara så välfungerande och bekväma att de allra flesta inte känner att de behöver använda bil till vardags. För de som ändå behöver eller vill använda bil ibland ska det finnas goda möjligheter till det utan att man behöver äga en egen bil.

Delandekonomin är på frammarsch i många delar av samhället och vi tror att det är ett effektivt sätt att se till att alla behov tillgodoses utan att alla måste äga. Till detta kommer också fenomenet med självkörande fordon som är under utveckling, som potentiellt kan förändra hur vi ser på bilar i grunden i framtiden.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Ordna god tillgång till bil- och cykelpooler. I kommunen finns fordon som bör göras tillgängliga för allmänheten när de inte används i tjänst. Uppsalahem ska erbjuda bil- och cykelpool till sina hyresgäster. Det ska finnas bilpool i varje område och lånecykel i varje kvarter.
- Erbjud hjälp och stöd för hållbart resande. Både privatpersoner och företag ska kunna få råd och stöd av kommunen för att ställa om sina transporter. Det kan både vara enkel rådgivning, men också i projekt som Vintercyklisten eller genom gratis kollektivtrafikresor vid uppvisande av en bilnyckel eller liknande.
- Utveckla ett system för samdistribution av varor. För att minska transportbehovet vill vi i samverkan med näringslivet utveckla ett leveranssystem som minimerar antalet lastbilar i staden.

Biltrafik på människors villkor

Bilen är ett mångsidigt fordon, och helt eller delvis nödvändigt för flera sorters transporter, särskilt i dagsläget. Men bilen är också det sätt att resa som ställer till mest problem för andra i trafiken och staden.

Omställning till cykel, gång, kollektivtrafik och transportsnål planering är nästan alltid det snabbaste och mest kostnadseffektiva sättet att minska trängseln på våra vägar. Därför vinner alla på om vi kan minska biltrafiken och styra om resor till mer effektiva sätt att resa. Att lösa trängsel för biltrafik genom utbyggnad av motorleder är ofta en mycket dyr, miljöfarlig och kortsiktig lösning, som ökar bilresandet och leder till nya köer.

Kommunens mål är att alla transporter ska vara fossilfria senast 2030. Men vi tycker inte att det räcker att bara byta ut alla bilar mot fossilfria bilar. I staden måste också bilarna bli färre. När antalet bilar minskar så minskar behovet av stora vägar och parkeringsplatser, vilket frigör utrymme åt grönytor, näringsliv och bostäder. Med färre bilar som sliter upp partiklar från asfalten så blir också luften renare. En stad med färre bilar är alltså både renare, grönare och lättare för alla att ta sig fram i.

I mindre tätbefolkade områden är bilen ett viktigt transportmedel. Det finns platser som är så glest befolkade att det är svårt att motivera en kapacitetsstark kollektivtrafik och som ligger så långt från övrig bebyggelse att det är svårt att ersätta bilen helt och fullt med cykel. Även på dessa platser vill vi öka möjligheterna för människor att leva utan bil.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Ha färre bilar i centrum. Detta når vi genom mindre genomfartstrafik i centrum och att fler gator blir helt bilfria utan särskilt tillstånd. Trafik genom staden och mellan stadsdelar ska istället gå runt staden.

- Kraftigt förbättra luftkvaliteten. Vi vill förbjuda dubbdäck på fler gator och jobba vidare med miljözonen för tung trafik.
- Sätta stopp för nya motorleder. Till exempel vill vi inte se en "Västerled" under Stadsskogen.
- Förenkla parkeringen. Den som kör bil ska ha lätt att hitta parkering vid järnvägsstationer, större busshållplatser och infartsparkeringar vid kollektivtrafik. Parkering nära målpunkter ska alltid finnas för den som har rörelsehinder.
- Att bilen ska bära sina kostnader. Stora parkeringsplatser tar mycket plats i anspråk - plats som skulle kunna användas till annat. När parkeringen subventioneras förlorar vi alla. Vi vill att det alltid ska vara billigast att låta bilen stå, helst hemma och i andra hand på pendlar- och infartsparkeringar.
- Säkra rätten till gång och cykel också utanför staden. När vi investerar i väginfrastruktur utanför tätorter ska vi alltid prioritera att gång- och cykeltrafikanternas behov tillgodoses. Också på landet ska barnen kunna cykla till badplatsen.
- Att varje utbyggnad av trafiknätet ska minska den totala andelen biltrafik och att en kompensationsmodell ska införas som används i de fall en åtgärd lokalt leder till ökad biltrafik.

Sjöfart och sjöliv

I framtidens transportsystem kommer sjöfarten spela en mycket större roll än idag. För att Uppsala inte ska hamna efter i utvecklingen vill vi se över förutsättningarna för godstransporter sjövägen till Uppsala.

Vi älskar naturen, oavsett om det är skogen, myren eller sjön. Vi vill värna och vårda sjölivet i Uppsala och ge framtida generationer samma möjligheter som vi har att njuta av till exempel bad och båtliv.

Därför vill vi i Uppsala:

- Utredda förutsättningarna för ökade godstransporter till sjöss. Sjöfarten kan radikalt minska utsläppen från våra transporter jämfört med lastbil. Hargs hamn i Östhammar kan bli en viktig pusselbit i framtidens transporter till Uppsala.
- Ha ett hållbart båtliv. Vi vill uppmuntra fler att ta del av det som sjön ger, och säkerställa att miljön inte drabbas negativt.

Ett socialt hållbart Uppsala

Vi vill ha ett Uppsala där alla kan leva goda liv, oavsett vem man är eller var man kommer ifrån.

Vi som lever här och nu har ett ansvar gentemot och ett djupt beroende av varandra. Den som har det tufft, oavsett orsak, förtjänar hjälp och stöd i att komma på fötter. Det är för oss solidaritet: idag får du hjälp av mig, och imorgon hjälper du mig.

Men solidaritet är också att bygga ett samhälle där människor inte hamnar i utsatthet till att börja med. Genom tidiga stödinsatser i skolan, genom att få in fler unga på arbetsmarknaden och med jämställdhet och jämlikhet som vägledning kan fler få plats i samhället. Samhället ska finnas där när vi behöver det.

Under åren vi styrt Uppsala har vi gjort mycket för att göra Uppsala mer rättvist, men vi är inte färdiga än. För att skapa ett hållbart samhälle, där alla får en rättvis chans, krävs mer.

En skola som låter alla elever utvecklas och som lägger grunden för den hållbara omställningen

En skola som ger alla elever goda och likvärdiga förutsättningar att utvecklas

Miljöpartiets mål är en förskola och skola där barn och ungdomar får viljan och redskapen att utvecklas genom livet. I förskolan ges möjlighet att utveckla kunskaper och förmågor som fungerar som en grund för kommande skolår. Skolan är en central mötesplats för unga människor i början av sina liv. Mötet mellan olika människor bygger respekt och tilltro gentemot varandra som sedan kan spridas vidare i samhället. För att möjliggöra mötena ska skolan vara en trygg och säker arbetsplats, både för elever och för medarbetare.

Skolan ska ge varje barn möjlighet att vara sig själv och växa till den som hen vill bli. Där ska barn och ungdomar ges möjlighet att ta till sig kunskap, färdigheter i att samarbeta och umgås med andra och att påverka sin egen livssituation. Det möjliggörs genom att lärarna bemöter eleverna utifrån deras individuella förutsättningar – inte genom tidiga betyg. Elever är tänkande och kreativa individer, vilket ska vara en utgångspunkt i skolans förhållningssätt. Det ska inte finnas lyckade och misslyckade elever, inte heller bra och dåliga skolor – alla har rätt att lyckas och att utvecklas, utifrån sina förutsättningar. Det är viktigt att barn med olika bakgrund ska mötas i klassrummen.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Ha Sveriges bästa förskola. Dit når vi genom fler pedagoger med större frihet att utveckla undervisningen.
- Satsa på skolan. Med fler lärare och andra professioner i skolan kan vi höja kunskapsnivån.

- Att alla barn ska få en rättvis chans. Den så kallade strukturersättningen måste säkras och eventuellt stärkas ytterligare, men vi vill också se över andra sätt att säkerställa lika förutsättningar för alla elever.
- Stärka likvärdigheten i skolan och förskolan. Alla har rätt till en god utbildning. Det systematiska kvalitetsarbetet är helt avgörande för att se till att det inte är stora skillnader mellan skolor i olika delar av kommunen.
- Stoppa betyg i årskurs 4 från att införas i Uppsalas grundskolor.
- Höja kunskapsresultaten. Det gör vi genom en större andel legitimerade och behöriga förskollärare, lärare i fritidshem och lärare, särskilt på skolor i utsatta områden. Mindre elevgrupper kan också vara ett sätt att höja resultaten samtidigt som arbetsmiljön stärks.
- Att alla skolor ska ha bemannade skolbibliotek.

Grunden till den hållbara omställningen läggs i förskolan och skolan

Vårt mål är att barn och unga får utveckla de kunskaper och förmågor som krävs för morgondagens utmaningar. Det behövs både för att vi i framtiden ska klara omställningen av samhället, men också för att ge dagens elever rätt utbildning för framtidens arbetsmarknad.

För att få insikt om och kraften att förändra i enlighet med de globala målen för hållbar utveckling krävs både kunskaper och engagemang. Barn och unga i Uppsala ska därför ges en god grund för att kunna bidra i såväl klimatarbetet som arbetet med mänskliga rättigheter.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att eleverna i kommunen ska delta direkt i arbetet med att minska Uppsalas klimatpåverkan. Det kan till exempel ske i specifika projekt, men också i den ordinarie verksamheten.
- Systematisera lärandet för hållbar utveckling. Vi vill ha en Lärande för Hållbar Utveckling (LHU)-samordnare centralt i kommunen, som stödjer skolor och förskolor i arbetet och uppföljningen.

Tidiga insatser är effektiva insatser

För att kunna ge goda förutsättningar för varje barn och elev behövs ett 0-19-årsperspektiv i skolan. Det är redan i förskolan som eleverna tar det första steget i det livslånga lärandet och mot en gymnasieexamen. Genom tidiga insatser minskar också risken för att unga hamnar i kriminella banor. Med trygga och högkvalitativa förskolor ges barnen en bra start på sin skolgång och sitt liv. I det är välutbildad personal och rimlig storlek på barngrupper väsentligt. För att möjliggöra en god utveckling genom alla skolans olika delar måste också övergången mellan skolor och skolformer fungera.

Förskolan och skolan måste präglas av tillit till barnets och elevens nyfikenhet och lärarens kompetens. De ska vara tillgängliga för alla, oavsett ursprung, språk, föräldrars utbildningsbakgrund eller andra förutsättningar, funktionsvariation eller andra faktorer som påverkar barns lärande och utveckling. Ju tidigare insatser sätts in för de som behöver extra stöd, desto större effekt får de för barnets och för samhällets utveckling. I grundskolan ska lärare få fortbildning i ett språkutvecklande arbetssätt. För att stimulera läsning och kunskapssökande ska också alla elever ges likvärdig tillgång till skolbibliotek av god kvalitet.

Fritidshemmen kompletterar skolan med bland annat social och språklig träning för barnen. I Uppsala behöver kvaliteten och likvärdigheten i fritidshem stärkas och fritidshemmen behöver nå fler barn som har nytta av att gå på fritidshem.

Vi vill öka andelen utbildade lärare i fritidshem på fritidshem i Uppsala kommun, för att barnen ska få så mycket nytta som möjligt av att vara där. Vi vill bygga ut föräldrautbildningarna och starta fler familjecentraler, både i staden och på landsbygden.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Ha Sveriges bästa förskola. För att nå dit krävs både god personaltäthet, välutbildad personal och rimlig storlek på barngrupperna.

- Att alla barn ska se fram emot att börja på nästa skola. För att nå dit måste vi utveckla arbetet med skolövergångar.
- Att den som behöver stöd ska få det tidigt. Därför behöver det finnas tillräckligt utrymme både för ordinarie lärare och förskollärare, men också för specialpedagoger, att identifiera behov och sätta in extra insatser så tidigt som möjligt.

Skolans roll för ett normkritiskt tänkande

Miljöpartiet vill bryta rådande normer och stereotypa föreställningar om vilka yrken, utbildningar och roller som passar för vem. Skolan har här en viktig uppgift. Alla elever ska ha många vägar öppna i livet, oberoende av exempelvis könsidentitet, sexuell läggning eller föräldrarnas bakgrund. Skolan ska vara en inkluderande miljö där alla är trygga och välkomna. Miljöpartiet vill säkerställa att samtliga medarbetare i skolväsendet får fortbildning i sexualitet, samtycke och relationer samt stärka skolornas möjligheter att göra undervisningen normkritisk och inkluderande.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Bryta könsnormerna i arbetslivet redan i gymnasievalet. Genom att stärka studie- och yrkesvägledningen och gymnasieskolornas elevrekrytering kan vi nå en jämnare könsbalans på olika gymnasieutbildningar.
- Stärka studie- och yrkesvägledningen i grundskolan. Ju fler elever som väljer rätt gymnasieprogram från början, desto bättre. Studie- och yrkesvägledningen är ett viktigt sätt att få fler att tänka igenom sina val mer noggrant.

Elever har rätt att påverka sin situation

Skolan blir bättre om barn och unga får verkligt inflytande över sin skolgång. Skolan ska introducera demokratins grunder redan i förskolan. Vi är stolta och glada över det välfungerande samarbetet med Uppsalas elevkårer och elevråd och vill värna elevernas rätt och möjlighet till inflytande.

En viktig del i möjligheten att påverka sin utbildning består också i att välja fritt mellan kommunala och fristående förskolor och skolor. Samtidigt ska skolans syfte alltid vara utbildning – aldrig vinst – oavsett skolform. I riksdagen verkar Miljöpartiet därför både för att friskolor inte ska överkompenseras för det skolpliktsuppsdrag som bara kommunala skolor har och att aktiebolag ska portas från skolverksamheten. Vi vill också skärpa regelverken för vem som får tillstånd att driva skolor och att offentlighetsprincipen ska gälla i alla fristående skolor. För oss är det en självklarhet att all undervisning ska vara fri från religiös påverkan och att alla huvudmän ska stå för grundläggande värderingar som demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter.

I Uppsala finns det ett stort antal fristående aktörer inom förskolan, grundskolan och gymnasiet som kommunen samverkar med. Vi vill att samverkan ska utvecklas för att ge kommunens barn och elever bästa möjliga förskole- och skolunderlag. För att säkerställa att alla skolor i kommunen håller god kvalitet och för att bryta skolsegregationen vill vi att kommunens samverkan med de dessa aktörer fortsätter att utvecklas.

För att minska de negativa effekterna av skolvalet vill vi också att Uppsala ska fortsätta utveckla skolvalet för att öka tryggheten och förutsägbarheten i systemet. För att möjliggöra det vill vi att kommunen reformerar sitt arbete med att strategiskt planera för var skolor ska ligga och hur stora de ska vara. På så sätt kan vi säkerställa att framtidens skolor både kan öppna i tid och vara på platser där elever och föräldrar vill att de ska finnas.

Centralt för elevernas möjlighet att välja väg i livet är att kommunen erbjuder ett brett utbud av gymnasieprogram och att dessa är väl anpassade efter arbetsmarknadens och högskolesektorns behov. För omställningen av samhället behövs också ett ökat fokus på gröna program och inriktningar på gymnasiet med koppling till hållbar utveckling, exempelvis i form av en teknisk inriktning mot samhälle och miljö. I arbetet med att utforma programutbudet är också kommunens samverkan mellan olika gymnasieskolor och mellan gymnasieskolor och näringslivet i form av programråden av stor betydelse för att få återkoppling om arbetsmarknadens behov.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att elever ska ha ett självklart inflytande över skolan. För att nå dit vill vi säkra det ekonomiska stödet till elevråden och elevkårerna och utveckla kommunens samarbete med dem ytterligare.
- Att föräldrar ska få engagera sig mer i förskolan. Därför vill vi se över nya sätt att involvera föräldrar, till exempel genom föräldraråd i förskolan.
- Att alla ska få en bra utbildning, oavsett om skolan är kommunal eller fristående. Därför behöver kommunen ta ett helhetsansvar för utbildningen i Uppsala kommun och fördjupa samverkan med de fristående aktörerna.
- Att skolvalet ska vara enkelt och tillgängligt. För att fler ska välja rätt från början behöver skolorna samarbeta kring systemet för val.
- Att fler ska gå vidare till arbete eller högre studier efter gymnasieexamen. För många som går yrkesförberedande program är det enkelt att hitta arbete efter studenten. Vi vill se över hur fler kan lockas dit och hur fler ska söka sig vidare till högre studier efter studenten.

- Att alla ska kunna gå den gymnasielinje man vill, här i Uppsala. Vi vill se ett brett gymnasieutbud, som i samarbete med näringslivet och den högre utbildningen utvecklas för framtidens behov. Vi vill återinföra inriktningarna dans och teater på det estetiska programmet.
- Att alla ska kunna prova på innan man bestämmer sig. Studiebesök och praktik ska bli vanligare tidigt, för att öka chanserna att hitta rätt.

Bättre villkor för personalen i skolan

Det behövs bra lärare i skolan för att eleverna ska lyckas. Lärarna ska få möjlighet till kompetensutveckling på många olika sätt, till exempel genom nationella satsningar, kollegialt arbete och verksamhetsnära utvecklingsprojekt. Möjligheter för karriärutveckling för lärare och annan personal på skolan ska tydliggöras. I förskolan behöver satsningar göras för att skapa möjligheter för barnskötare att vidareutbilda sig till förskollärare. De lönesatsningar som påbörjats för lärare ska fortsätta.

Det är viktigt att Uppsala kommun ger bra förutsättningar för personalen och att vi kan behålla och rekrytera personal till skolan och förskolan. Det gäller all personal i samtliga skolformer, exempelvis barnskötare, förskollärare, lärare i fritidshem, lärare och skolledare. Viktigast för en skola av hög kvalitet är välutbildade och engagerade lärare och skolledare. Det krävs att fler ska vilja bli lärare och stanna i läraryrket. Genom att utöka antalet platser för verksamhetsförlagd utbildning kan kommunen bidra till att fler som går lärarutbildning kan se möjligheten att stanna i yrket. Förutsättningarna för personalen att handleda studenter måste stärkas. Kommunen bör också se över möjligheten att samverka med fler universitet än Uppsala universitet, kring VFU-platser för lärare i fritidshem och olika ämneslärarkategorier.

Numera finns genomarbetade funktionsprogram för förskolan och skolan i Uppsala. Det är viktigt att fortsatt arbete sker i samverkan med alla inblandade aktörer. Lokalförsörjningen måste planeras med långsiktighet och klokhet. Alla elever ska ha rätt till goda och tillräckligt stora utemiljöer, och förskolans och skolans lokaler ska vara funktionella och ha en hållbar energianvändning till rimliga kostnader.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Utveckla fler sätt för lärare att göra karriär inom yrket. Det görs till exempel genom projektet med utvecklingslärare och fler förstelärare också i förskolan, men vi vill utreda om det också kan finnas andra sätt att få fler att stanna längre i yrket.
- Att lärare i andra kommuner ska vilja komma till Uppsala. Vi ska vara en riktigt bra arbetsgivare, bland annat genom ett ambitiöst arbete med kompetensutveckling och fortbildning hos lärare.
- Bidra till höjd status för lärare i fritidshem.
- Stärka kopplingen mellan undervisning och forskning. Vi vill se fler praktisknära forskningsprojekt för verksamma lärare.
- Bidra mer till lärarutbildningen genom VFU-platser. Uppsala ska erbjuda fler platser för både förskollärare, barnskötare, lärare i fritidshem och lärare.
- Att det ska vara lika roligt att leda skolan som att leda undervisningen. Våra skolledare är helt centrala i att skolan blir bättre, därför vill vi stärka skolledarnas möjligheter till kompetensutveckling och fortbildning.

Bättre fysisk och psykosocial arbetsmiljö i skolan

Den fysiska- och psykosociala arbetsmiljön i skolan är central för att nå goda resultat. Miljöpartiet vill satsa på att förbättra både den fysiska och den psykosociala arbetsmiljön för både elever och personal. Arbetet ska ske i nära samarbete med elevkårer och elevråd i skolorna. För att elevhälsan ska utvecklas rätt vill vi ha nära samverkan med Region Uppsala, till exempel för att utveckla psykologisk friskvård. Elever och barn har rätt att få stöd innan de mår så dåligt att de inte klarar skolan. Miljöpartiet vill fortsätta arbeta tillsammans med eleverna och skolköken för att skolmaten ska vara klimatsmart, god och ekologisk.

Arbetet mot mobbning, kränkningar och diskriminering måste intensifieras. Skolan ska finnas till för de elever och den personal som har den som arbetsplats och vara en trygg plats fri från brott. Idag uppger nästan hälften av eleverna i årskurs 9 att de någon gång har utsatts för ett brott under de senaste 12 månaderna, inte sällan i skolmiljön. Det drabbar socioekonomiskt svaga barn särskilt hårt. Det kan aldrig accepteras att människor utsätts för olika typer av påhopp, kränkningar och angrepp i varken skolan eller samhället i stort. Arbetsmiljön för personalen i skolan är mycket viktig. Det finns flera problem i lärares arbetsmiljö: späckade scheman, illa fungerande vikariesystem och i extrema fall hotfulla eller våldsamma elever. De senaste årens fruktansvärda skolattacker stämmer till eftertanke. Skolan ska vara en trygg plats för både lärare och elever.

Vi vill att det ska bli säkrare att komma till och från förskolor och skolor. Därför behöver vägarna dit utformas eller byggas om så att gångare och cyklister slipper trängas med motortrafik vid ingången till skolans område. Miljöpartiet vill intensifiera Uppsalas arbete med att utveckla dessa säkra trafiklösningar.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att alla som kan ska cykla eller gå till skolan. För att nå dit behöver vi arbeta systematiskt med att skapa trygga och säkra skolvägar.
- Att det alltid ska finnas någon att prata med. För att främja den psykiska hälsan och tidigt möta psykisk ohälsa vill vi öka bemanningen av kuratorer och psykologer i elevhälsan.
- Att skolmaten ska vara god, både för oss och för miljön. All mat ska hålla hög kvalitet och vara klimatsmart och ekologisk. Matsalar ska vara trevliga miljöer och eleverna ska ha tid att äta i lugn och ro.
- Att psykisk hälsa tydligare ska inkluderas i den screening som elevhälsan genomför. Genom att arbeta förebyggande med psykologisk friskvård kan fler må bättre.
- Sänka trösklarna för elever som har problematisk skolfrånvaro eller ofrivillig isolering. I kombination med psykisk ohälsa, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och en illa anpassad skolmiljö kan en del barn bli så kallade "hemmasittare". Vi vill anställa fler närvarokoordinatorer för att stödja den här gruppen.
- Att skolan ska bidra i kampen mot hedersvåldet. Det sker på två sätt samtidigt: dels genom att undervisa elever i jämställdhet och mänskliga rättigheter, men också genom att skolpersonal har god förståelse för hur man upptäcker elever som är utsatta för hedersvåld. Här krävs ett nära samarbete med andra myndigheter, som till exempel socialtjänst och polis.
- Att alla elever ska få plats i skolan. Oavsett funktion så ska elever välkomnas till skolan. Ibland kan det kräva fysisk anpassning av miljön, och ibland kan det kräva mindre grupper och mindre stök. Skolan är till för alla.

- Att alla ska vara trygga i skolan. Vi vill se ett trygghetslyft för skolan. Vi tror att det viktigaste för att öka tryggheten i skolan är att det finns fler vuxna i skolan - både lärare och andra. Därför vill vi se fler anställda i skolan - såväl lärare, socionomer, kuratorer, psykologer, specialpedagoger och andra.

Arbetsmarknad och nya livschanser

Alla behövs

Människor är samhällets viktigaste resurs. För att ta vara på allas möjligheter behövs ibland ett extra stöd för att hitta rätt på arbetsmarknaden. Vår arbetsmarknadspolitik sätter individens behov av stöd i centrum.

Kommunen ska vara en förebild när det gäller att ta emot arbetslösa i välfärdsjobb. Välfärdsjobben ska ge mervärde till kommunens verksamheter men inte konkurrera med ordinarie jobb. Kommunen ska också vara en förebild vad gäller mottagande av praktikanter.

Den ideella sektorn och sociala företag har särskilt stor betydelse för människor med svag förankring på arbetsmarknaden, som drabbas hårdast av långtidsarbetslöshet. I ideell sektor och sociala företag kan den som till exempel lidit av missbruk eller psykisk ohälsa eller som har funktionsnedsättningar få rätt stöd för att kunna arbeta. Vi vill att den företagsledare som redan driver ett socialt företag eller som har engagemanget att starta ett ska få ett tydligt stöd från kommunen. Sådana verksamheter ska kunna finnas i hela kommunen, inte bara i Uppsala stad.

Arbetslösheten bland personer med funktionsnedsättning är betydligt högre jämfört med övriga befolkningen. Precis som bristande tillgänglighet i samhället kan skapa ett hinder av en funktionsnedsättning kan också bristande förståelse och kunskap skapa barriärer för anställning på arbetsmarknaden istället för att ta till vara individers kunskap, erfarenhet och driv. Det är ett slöseri med mänskliga resurser som måste motverkas. Kommunen ska främja en inkluderande arbetsmiljö och vara ett gott exempel för andra arbetsgivare.

Det första steget in på arbetsmarknaden är väldigt viktigt för att man senare ska kunna ta fler. Särskilt för unga som kämpar med skolan eller riskerar att dras in i kriminalitet är det viktigt att tidigt få erfarenhet av arbetslivet.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att fler ska kunna få en väg in på arbetsmarknaden. Kommunen ska ta ansvar för att det ska finnas många vägar i den egna verksamheten, men också säkra vägar i den ideella sektorn och i sociala företag.
- Att fler ska vilja och våga driva sociala företag. Sociala företag ger vinster både i företagsverksamheten och i det sociala arbetet. Kommunen ska se sociala företagare som en viktig medspelare i arbetsmarknadspolitiken och utveckla förutsättningarna att driva sociala företag.
- Att fler som lever med funktionsnedsättning ska ha arbete eller annan sysselsättning. Alla ska vara saknade om de kommer för sent. Även om man inte klarar av att ha ett arbete så ska alla i Uppsala ha en meningsfull sysselsättning, med människor som ser en och märker om man inte dyker upp.
- Att alla unga ska få ett första jobb. Det första jobbet är ett viktigt steg in på arbetsmarknaden. För att se till att alla får en bra start vill vi att kommunen i samarbete med föreningsliv och företag ska garantera sommarjobb åt alla unga.

Entreprenörskap och företagande

I Uppsala ska fler kunna förverkliga sina drömmar. Den som funderar på att starta företag eller som redan driver ett ska aldrig tveka att vända sig till kommunen för råd och stöd. Det ska vara enkelt att hitta rätt i kontakt med kommunen.

Uppsala ska vara en bra stad att vara och bli företagare i. Särskilt i många små företag tar administration mer tid och energi än vad som är önskvärt. Den som driver ett litet kafé eller ett litet jordbruk borde inte behöva vara expert på skatterätt och företagsjuridik för att göra det hen är bäst på.

Att starta eget ska uppfattas som en spännande möjlighet och en attraktiv karriärväg för unga. Att främja företagande redan i skolan är viktigt, men det är minst lika viktigt att det finns bra stöd för att driva projekt också utanför skolan. Ungdomar som har vilja, drivkraft och roliga idéer ska uppmuntras att göra verkstad.

Alla företag måste inte vara traditionella aktiebolag. Det finns en stor styrka i sociala och kooperativa företagsformer. Att stödja och underlätta att projekt och verksamheter drivs är det centrala, inte hur det organiseras. Vi tror att potentialen är stor i till exempel personalägda företag och brukarägd äldreomsorg. Kommunen bör ta initiativ till branschsamverkan för att förbättra möjligheterna för enmansföretag i Uppsala. Med rätt stöd kan de små företagen få bättre förutsättningar att kunna växa.

Vi står i en ekonomisk brytningstid. När vi lämnar den fossila ekonomin bakom oss kommer en helt ny ekonomi och marknad ta form. Det är mycket vi inte vet om framtiden, men vi vet att framtidens ekonomi är cirkulär och förnybar. Fler grejer och prylar kommer att delas, återanvändas och återvinnas. För att hänga med i utvecklingen behöver kommunen ha ett särskilt fokus på att stödja nya företag i framtidsbranscher, men också att hjälpa befintliga företag att ställa om verksamheten i en hållbar riktning.

Nya jobb skapas främst i små och medelstora företag. Miljöpartiet arbetar för en näringslivspolitik som främjar företagande och en ekonomisk utveckling som är ekologiskt hållbar. Uppsalas näringsliv kan utvecklas med många nya arbetstillfällen inom miljöteknik, energiomställning, ekologiskt jord- och skogsbruk samt tjänstesektorn. Miljöpartiet vill utveckla en cirkulär ekonomi där vi återbrukar, återvinner och delar saker med varandra. Vi vill göra det enkelt och lönsamt för människor att dela och återanvända produkter och ser även möjligheter för nya typer av företag att skapas i den cirkulära ekonomin.

För oss gröna är små företag centrala i omställningen till ett hållbart samhälle och i utvecklingen av lands- och glesbygd. Vi vill stötta småföretagare och främja gröna näringar, cirkulär ekonomi, lokalproducerat, återbruk och andrahandsmarknader. Vi vill ta vara på den kraft och kreativitet som redan finns, och ge fler möjlighet att styra över sitt arbete och skapa sin egen försörjning. Med en rejäl internetkapacitet i hela kommunen skapar vi goda möjligheter för såväl distansarbete som för entreprenörer att verka både på landsbygden och i tätort.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att det ska vara enkelt att få stöd som företagare i Uppsala. Den företagare som söker stöd i kommunen ska inte hamna mellan stolarna utan snabbt och enkelt få rätt hjälp.
- Underlätta för unga som vill starta eget. Företagsamhet är något positivt, och också ungdomar med små medel ska få möjligheten att förverkliga sina drömmar. Kommunen bör utveckla samverkan med det lokala näringslivet för att möta blivande företagare på rätt sätt.
- Att kooperativa och sociala företagsformer ges minst lika stort fokus som traditionella. Både i företagarestöd och i utformningen av offentlig upphandling ska också alternativa företagsformer främjas.

- Ha ett hållbart näringsliv. Uppsala ska vara en spännande plats där både nya gröna företag kan växa fram och där befintliga företag kan göra tekniksprång för att möta klimatkrisen.
- Stötta de små företagen. Genom uppdelade, mindre, offentliga upphandlingar kan det bli lättare för lokala småföretag att delta.
- Främja utveckling mot cirkulär ekonomi. Det kan handla om allt möjligt, till exempel återanvändning av byggmaterial.

Gröna jobb: lokal livsmedelsförsörjning och landsbygdsutveckling

I Miljöpartiets vision om ett långsiktigt hållbart samhälle har landsbygden en nyckelroll och är en förutsättning för att möta framtidens utmaningar. Det handlar om livsmedelsproduktion, biologisk mångfald, klimatförändringarna, energi, turism, kulturlandskap, gröna näringar med mera. Uppsala kommun är den kommun i Sverige med flest boende på landsbygderna, med över 50.000 personer som bor utanför Uppsala stad.

Vi vill att Sverige både ska bli mer självförsörjande på livsmedel och minska miljöpåverkan från livsmedelsproduktionen. Vi har idag en alltför låg självförsörjningsgrad och allt färre är yrkesverksamma i jordbruket. Samtidigt har vi också ett jordbruk som till stor del är beroende av fossila bränslen och importerade insatsvaror. Det är en trend vi vill vända: vi vill ha fler jobb i gröna näringar och mer lokala och ekologiska livsmedel på tallrikarna.

Syftet är att öka självförsörjningsgraden, minska klimatpåverkan och öka biologisk mångfald, bidra till en attraktiv landsbygd, ökat antal arbetstillfällen, meningsfull sysselsättning och bättre folkhälsa.

I odlingsstrategin ingår tydliga mål och indikatorer och en plattform för bred samverkan inom odling som även involverar markägare, universiteten och intressesammanslutningar inom odlingsområdet, allt med det övergripande syftet att öka självförsörjningsgraden, ökat antal gröna jobb och värnande av jordbruksmark som vi vet kommer att bli en ovärderlig resurs i framtiden med ökade befolkningmängder både i Uppsala och globalt.

För oss går maten på tallriken hand i hand med utvecklingen av landsbygden i Uppsala. Det går inte att anställa fler i lantbruket om vi äter importerad mat. Det går inte att skapa en mer attraktiv och levande landsbygd om vi inte får fler arbetstillfällen. Men om vi lyckas med båda, då får vi så mycket på köpet.

Utvecklingen på landsbygden drivs av engagerade människor, föreningar och småföretag, många gånger med gröna näringar eller besöksnäringen som bas. I vår vision om ett långsiktigt hållbart samhälle har landsbygden en nyckelroll.

Uppsala fortsätter växa, och kransorterna är viktiga för att motverka växtvärk. För oss är det självklart att den som flyttar till Uppsala lika väl ska kunna bo utanför staden som i staden. Genom god planering och stark kollektivtrafik kan det bli minst lika attraktivt att bo på landsbygden som i en villaförort.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Leda utvecklingen mot ett hållbart jordbruk i Sverige. Tillsammans med SLU och Uppsala universitet och det lokala näringslivet har vi alla möjligheter att göra vår kommun till centrum för hållbart jordbruk i landet.
- Äta mer lokal och ekologisk mat. Uppsala ska vara ledande i att stärka svensk självförsörjning. Kommunen bör ta ett helhetsgrepp på den lokala livsmedelsproduktionen och skapa en odlingsstrategi för Uppsala.
- Värna jordbruksmarken. Har man en gång lagt asfalt på en åker är det närapå omöjligt att odla upp den igen. Därför vill vi inte bebygga mark som går att odla på.

Mottagande och integration

Välkommen hit, välkommen hem. Det gäller alla, och kanske i synnerhet den som flyr från krig eller förtryck. Vi är stolta över att Uppsala och Sverige erbjuder en fristad åt människor som tvingats på flykt. Vårt flyktingmottagande ska också i framtiden vara välfungerande och rustat för kris och konflikt i omvärlden. Krig och kris kommer ofta snabbt. Kommunen måste behålla en stark kompetens och beredskap för att omvärlden förändras. Uppsala ska ha ett mottagande som snabbt kan skalas upp för att hjälpa medmänniskor i nöd.

Barn som flyr - med eller utan sin familj - ställer särskilda krav på mottagandet. Vi vill att kommunen ska sträva efter att ensamkommande flyktingbarn som kommit till Uppsala också får rimliga förutsättningar att stanna kvar efter 18-årsdagen. Barnfamiljer behöver också extra mycket trygghet och stabilitet i mottagandet. Barnkonventionen ska vara vägledande i kommunens arbete med barn som flytt.

Efter det första mottagandet kommer en process av etablering och integration i samhället. Kontakter med skola, hälso- och sjukvård och annan utbildning ska fungera snabbt och enkelt för den som kommit till Sverige. Samarbetet mellan kommunen och andra myndigheter är helt avgörande och vi ska ställa höga krav på de statliga myndigheternas arbete.

Att erbjuda bra språkutbildning, utbildning och yrkesutbildning är viktiga delar för att stärka individers möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden och därmed möjlighet till permanent uppehållstillstånd. Det är viktigt såväl sett till individers möjlighet till nya livschanser som ur samhällsekonomiskt perspektiv att de människor som sökt sig till Uppsala får möjlighet att vara en del av samhället och bidra till vår gemensamma välfärd. Varje individ har olika förutsättningar och behöver olika former av stöd och insatser. Uppsala kommun har också ett brett samarbete med ideella organisationer som

stödjer integration och etablering i kommunen. Uppsala kommun ska sträva efter att göra vägen så kort som möjligt från nyanländ till arbete och möjlighet till permanent uppehållstillstånd. Validering av kunskap och ett gott samarbete mellan kommun och arbetsförmedling är av stor vikt för att etablering på arbetsmarknaden ska möjliggöras så effektivt som möjligt. Tillgång till SFI eller motsvarande språkstudier ska underlättas och kommunal yrkesutbildning för vuxna behöver koordineras mot arbetsmarknadens behov.

Att snabbt komma i arbete är viktigt för att etablering och integration ska fungera väl. Det är framför allt genom ett arbete som man integreras i ett nytt samhälle. Både språkutbildning och annan utbildning ska ha en tydlig koppling till arbetsmarknaden. Validering av kunskaper och utbildningar från andra länder ska vara snabb och effektiv.

Vuxna som studerar kan behöva utökad stöd beroende på förkunskaper. Här är frivilligorganisationernas bidrag ofta helt avgörande. Med språkcaféer och läxhjälp och liknande verksamhet drar ofta de frivilliga organisationerna ett tungt och viktigt lass i integrationsarbetet. Ofta snappas nya behov upp snabbt i föreningsverksamheten och kommunen behöver ha en löpande dialog med föreningarna för att mottagandet ska fungera effektivt och utvecklas rätt.

Också arbetskraftsinvandrare är välkomna till Uppsala. Vi är en attraktiv kommun och med två lärosäten i världsklass lockar vi högklassig kompetens från hela världen. Att Uppsala har en sådan status är en stolthet och något vi vill värna. Det finns inte plats för rasism i Uppsala.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att kommunen bibehåller och stärker kompetens och beredskap för bra flyktingmottagande och stöd vid arbetskraftsinvandring.
- Att kommunen erbjuder bra språkutbildning och brett utbud av utbildningar för att stärka individens möjlighet att etablera sig på arbetsmarknaden.

- Vara beredda att ta emot fler flyktingar. Kommunens beredskap ska vara god och mottagandet ska vara utformat på ett sätt som gör att det går att skala upp snabbt vid behov.
- Garantera barnfamiljer och ensamkommande flyktingbarn trygghet och säkerhet. Förutsägbarhet, stabilitet och tillgång till ett socialt nätverk är helt avgörande för barn som flytt. Ett tryggt och långsiktigt boende och snabb inslussning i skolan är särskilt viktigt, men också ett starkt suicidpreventivt arbete för de som kommit ensamma.
- Att utbildning för nyanlända ska ha en tydlig och stark koppling till arbetsmarknaden. Språkutbildning ska i möjligaste mån kopplas till praktik eller arbete, medan yrkesutbildning ska samordnas med lokala arbetsgivare för att fylla behov på arbetsmarknaden.
- Stärka och stödja frivilligorganisationerna. De frivilliga insatsernas betydelse för integrationen kan inte överdrivas. Kommunen ska ha tydliga arbetssätt för att samarbeta med frivilliga i mottagande och integration.
- Erbjud SFI på familjecentraler på fler platser i kommunen. I ett första steg kan det erbjudas i Gränby, Sävja och Stenhagen.

Kultur, idrott och fritid

Kultur

Kultur och skapande är helt grundläggande i att vara människa, och den fria kulturen är en av demokratins viktigaste byggstenar. Kulturen står aldrig still. Den formas av människor tillsammans, i samspel med varandra och utifrån impulser från det som finns runt omkring. Gamla och nya uttryck förenas och blir till ny kultur. Därför är kulturen aldrig färdigutvecklad.

Alla barn ska ha rätt till en meningsfull fritid. En meningsfull fritid är rolig, social, lärorik och utvecklande och är ett av de bästa sätten att rusta barn för livet. El Sistema är ett exempel på hur vi kan nå barn som annars inte söker sig till kulturskolan med kulturverksamhet. Vi ser gärna att kulturskolan tar sig närmre den ordinarie skolverksamheten. Till exempel kan kulturskolan erbjuda undervisning på håltimmar eller i direkt anslutning till skoldagen i skolans lokaler.

Kulturen ska komma alla till del. Därför är det viktigt att kulturpolitiken är jämställd och jämlik, samtidigt som politiken inte ska styra innehållet i kulturen. Ett nytt modernt konstmuseum är en viktig del i att tillgängliggöra kultur för fler.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Ansöka om att bli europeisk kulturhuvudstad år 2029. Med en sådan målsättning får vi anledning att satsa ordentligt på kulturlivet i Uppsala och låta kulturen ta plats i den växande staden. Det ger positiva effekter på en lång rad områden.
- Ordna kultur- och fritidsaktiviteter där barnen är. Gärna i skolans lokaler eller i nära anslutning till skolans lokaler. Anläggningar för kultur och idrott ska finnas i hela kommunen.
- Upprätthålla Uppsalas modell för offentlig konst och stärka kulturskapares villkor.

- Säkra kulturlivets ekosystem. Många delar måste fungera för att Uppsala ska ha ett rikt kulturliv, både det kommersiella, det offentliga och det ideella. Vi vill ta ett helhetsgrepp kring frågan om lokaler för kultur, där vi både inför stöd till kulturlokaler och säkrar kulturlivets tillgång till kommunala scener och lokaler, som till exempel UKK.
- Starta fler meröppna bibliotek Både i stadsdelar och på landsbygden. Bibliotekslokalerna kan komma till stor användning också de tider när personal inte är på plats.
- Kraftigt höja stödet till det fria kulturlivet. Vi har hanterat pandemin, men nu är det dags för en rejäl återstart av kulturlivet.
- Bygga ett nytt konstmuseum. Konstmuséet behöver nya ändamålsenliga lokaler och vi ser det som en chans att skapa en ny vacker plats i Uppsala och att sätta ljuset på konsten.

Idrott

Idrotten är Sveriges största folkrörelse. Den stärker folkhälsan och ger människor ett socialt sammanhang. Det är särskilt viktigt att barn och unga har rättvisa möjligheter att utöva idrott. Vi vill stärka insatserna för att alla barn och unga tidigt i livet ska få möjlighet att idrotta som ett naturligt inslag i deras uppväxt, i skolan och på fritiden. Det ska finnas goda möjligheter till spontanidrott i alla delar av kommunen.

Idrotten behöver fortfarande bli mer jämställd. Innan flickors idrottande får samma stöd som pojkars kan vi aldrig vara nöjda, och detsamma gäller för män och kvinnor.

Idrott är en viktig del av många vardag och att ha bra anläggningar för motionsidrott är mycket viktigt både för folkhälsa och livskvalitet.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Skapa en pott för jämställd elitidrott. Kommunen ska satsa lika mycket på mäns och kvinnors elitidrottande. För varje krona som satsas på en anläggning eller annat stöd till mäns elitidrott ska en krona satsas på kvinnors elitidrott. Vi ser gärna att Uppsala blir ett centrum för kvinnors elitidrott.
- Säkra jämställd finansiering av ungas idrott. Unga ska oavsett kön få lika tillgång till lokaler, träningstider och liknande.
- Skapa en vinteranläggning med nationell standard i Storvreta. Fokus ska ligga på skidskytte och skidåkning.

Trygghet

Även om det totalt är färre som utsätts för brott, så har den grova brottsligheten i Sverige blivit mer synlig och påtaglig. Särskilt gäller det det grova våldet och organiserade brottsligheten. Vi vill angripa kriminaliteten från två håll samtidigt. Dels ska kriminella ställas till svars för sina brott och hela rättskedjan få rätt förutsättningar för att få bort ledande kriminella från gatorna. Dels ska gängens återväxt strypas genom ett omfattande förebyggande arbete där hela samhället involveras.

Det finns flera viktiga saker kommunen bör arbeta med: att stödja föräldrar, att se till att fler unga klarar skolan och att alla unga har tillgång till en meningsfull och rolig fritid. Det finns en lång rad skyddsfaktorer som måste vara vägledande för hur kommunen arbetar långsiktigt med att skapa trygghet och framtidstro, och för att stoppa kriminalitet och utsatthet.

Det drogförebyggande arbetet med unga är också en viktig faktor för att stävja kriminalitet. Det är väl känt att beroendesjukdom är tätt förknippad med psykisk ohälsa, det som brukar kallas samsjuklighet. Det drogförebyggande arbetet är därför ofta samma som det som förebygger psykisk ohälsa och kriminalitet. Genom att se till att fler barn, särskilt i socioekonomiskt svagare områden, deltar i organiserad idrott, föreningsliv och har fritidsaktiviteter som de ser fram emot att delta i kan vi främja psykisk hälsa.

Övervakningskameror kan vara ett viktigt verktyg, men som vi måste vara försiktiga med. På vissa platser är övervakningskameror välfungerande och kan hjälpa polisen att utreda brott. Men på andra platser leder övervakningskameror bara till att kriminalitet flyttar på sig. Vi vill inte att Uppsala ska filmas 24 timmar om dygnet. Vi ser dock positivt på en mer utbyggd användning av kameraövervakning i trafiken i Uppsala.

Mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation är ett av våra största trygghetsproblem. Oavsett om det rör sig om hedersrelaterat våld och förtryck eller våld i nära relation ska vuxna som arbetar med unga få träning i att upptäcka tecken på missförhållanden. För den som behöver hjälp att ta sig ur en våldsamt relation ska det vara tydligt var man ska vända sig.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Bygga ut det generella föräldrastödet. Alla kan behöva hjälp med sitt föräldraskap. För föräldrar som har svårigheter i sitt föräldraskap, eller som har barn som uppvisar riskbeteenden ska det gå att få extra stöd.
- Öka andelen som klarar grundskolan respektive gymnasiet. En gymnasieexamen är ett av de absolut viktigaste skydden mot kriminalitet. Ju fler som klarar skolan, desto färre kommer lockas av kriminalitet.
- Att alla skolor i Uppsala ska vara fria från narkotika. För att säkerställa att kriminella inte använder skolor som lagerlokaler för knark vill vi införa kommunala narkotikahundar som regelbundet söker av våra skollokaler.
- Skapa fler platser i skyddat boende och bostadsgaranti för våldsutsatta kvinnor. Bostadsbristen ska aldrig tvinga en kvinna att stanna hos en våldsamt man.
- Säkerställa ekonomiska förutsättningar för kvinno- och tjejjourer. De ideella organisationerna gör ett viktigt arbete både i att stödja våldsutsatta och i att förebygga våldet. De behöver ett bättre och mer förutsägbart ekonomiskt stöd.
- Värna integriteten i arbetet med övervakning. Övervakningskameror ska användas för att bekämpa brott. Vi vill inte ha kameraövervakning av våra skolor, men ser stor potential i att utöka kameraövervakningen i trafiken där många brott begås men få leder till påföljder.

- Krossa den organiserade brottsligheten. För att komma till rätta med den grövsta kriminaliteten krävs ett brett samarbete med alla myndigheter.
- Starta fler familjecentraler.

Social omsorg

Miljöpartiet vill utforma samhället och politiken så att människors trygghet och oberoende stärks. Målet är ett öppet, rättvist och solidariskt samhälle. Det sociala arbetet ska präglas av integritet och respekt för varje människa. Möjligheter för alla att forma sin egen framtid ska vara i fokus. Alla ska ha rätt till goda levnadsvillkor.

Socialtjänstens verksamheter och metoder ska kontinuerligt utvärderas och förnyas i takt med den övriga samhällsutvecklingen. Omsorgsverksamheten är helt beroende av kompetent personal som trivs på jobbet och som får rätt förutsättningar att göra ett bra jobb.

Minska skillnaderna i uppväxtvillkor

Barn och vuxnas uppväxtn- och levnadsvillkor skiljer sig mellan Uppsalas olika stadsdelar. Klyftorna mellan barn växer. Barn i socialt utsatta bostadsområden och barn till ensamstående är särskilt utsatta. Vi har redan avskaffat alla avgifter i skolan, men det finns mer att göra. I synnerhet behöver fler barn och unga få tillgång till kostnadsfria fritidsaktiviteter. Samhällsplaneringen och samtliga verksamheter måste arbeta för att minska skillnader i uppväxtvillkor.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Införa ett kommunövergripande mål om jämlika uppväxtvillkor. Ojämlighet märks på en lång rad olika sätt, och för att skapa ett jämlikt samhälle måste vi arbeta med jämlikhet från alla perspektiv.

Stärkt arbete för psykisk hälsa bland barn och unga

Andelen barn som drabbas av psykisk ohälsa har mer än fördubblats de senaste 20 åren. Barn och unga som inte får vård och stöd i tid riskerar att utveckla en fördjupad problematik senare i livet. Psykisk ohälsa är ett allvarligt problem och hinder för alla som blir drabbade. Det är viktigt att på ett systematiskt sätt identifiera risker och behov och säkerställa en god tillgänglighet till vård och stöd på rätt nivå.

Miljöpartiet vill se ett närmare samarbete med Region Uppsala för att hitta kloka sätt att arbeta med dessa frågor, för att skapa bättre förutsättningar för en god och jämlik vård. Det kan innebära en närmare samverkan mellan skolor, elevhälsan och socialtjänsten inom kommunen och BUP inom Region Uppsala. Ett större fokus behövs på tidiga insatser.

Elevhälsans uppdrag ska i första hand vara att främja psykisk hälsa, och tidigt nå och upptäcka unga med psykisk ohälsa. Samarbetet mellan elevhälsan och vård måste fungera väl för att de unga som lider av psykisk ohälsa ska få rätt hjälp i rätt tid. Familjecentraler där förskola och sociala myndigheter samarbetar bör finnas på mindre orter och landsbygden för att bidra till en jämlik hälsa. För att främja psykisk hälsa är också tillgången till en meningsfull fritid viktigt.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Satsa på psykisk hälsa. Elevhälsan, familjecentraler och familjerådgivning är mycket viktiga för att bidra till psykisk hälsa. Här kan man också ofta hitta tidiga tecken på psykisk ohälsa och sätta in insatser tidigt.

Insatser för en bättre folkhälsa

Kommunen har stora möjligheter att skapa goda förutsättningar för en mer jämlik hälsa. Flera olika faktorer påverkar folkhälsan. Ensamhet och isolering leder till stora folkhälsoproblem och kan brytas genom fler mötesplatser. Den fysiska miljön påverkar också hälsan. Allt från buller och luftkvalitet till en giftfri och hälsosam livsmiljö med goda möjligheter till meningsfulla utomhus- och fritidsaktiviteter har stor påverkan.

Satsning på folkhälsa är en investering då det ger människor ökad livskvalitet. De senaste åren har befolkningens hälsa förbättrats, men skillnaderna i hälsa ökar. Rapport efter rapport visar på att barn rör sig för lite, vilket riskerar att leda till stora hälsoproblem på sikt. Arbetet med goda levnadsvanor och livsvillkor är komplext och berör kommunens alla delar. Miljöpartiet vill att Uppsala ska ta på sig ledartröjan och initiera ett arbete för att bli Sveriges bästa kommun för hälsa.

Ett enkelt sätt att stärka folkhälsan är att få fler att röra på sig mer. Vi har en omfattande politik för gång- och cykeltrafik, men i arbetet med omsorg behöver också perspektivet finnas med.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Bli Sveriges bästa kommun för hälsa. Ett hälsosammare Uppsala är bättre för alla.
- Bryta ojämlikheten i hälsa. Det är inte rimligt att det är så stora skillnader i hälsa beroende på inkomst, utbildningsnivå och liknande.
- Rörelse kan både ingå mer i skoldagen, men fler barn ska också cykla eller gå till både skolan och sina fritidsaktiviteter.

- Att anpassade cyklar ska räknas som bidragsberättigat hjälpmedel. Att cykla är enklare och friare än att åka bil och också personer med funktionsnedsättning ska kunna cykla. Det ska finnas särskild avsedd parkering för dessa cyklar, precis som bilparkering för personer med funktionsnedsättning.

Ingen ska lämnas utanför - stärkt arbete mot hemlöshet och med socialpsykiatri

Miljöpartiet vill göra en översyn av och utveckla den kommunala socialpsykiatrin. Samverkan mellan psykiatrin och kommunens socialpsykiatri måste förbättras. Insatserna måste utgå från den enskilde personens samlade behov och önskemål, i syfte att säkerställa en god livskvalitet. Människor som av olika anledningar fallit mellan stolarna och saknar bostad riskerar att få stora svårigheter att komma tillbaka i eget boende. Den höga arbetslösheten ställer också krav på samverkan mellan olika myndigheter för att kunna förbättra möjligheten för individen att hitta och behålla ett arbete.

Det är viktigt att personer med psykisk funktionsnedsättning eller beroendeproblematik har träffpunkter där de kan träffas och umgås. Det är viktigt med både en strukturerad sysselsättning och kravfria mötesplatser dit det går att komma och bara vara. På de kommunala träffpunkterna är det viktigt att värna kontinuiteten och att deltagarna själva kan ha inflytande över verksamheten.

För den som lider av ångestproblematik eller försöker bryta ett beroende kan isolering vara en av de viktigaste pusselbitarna. Att få ett hållbart socialt sammanhang som saknar en om man inte dyker upp kan ofta göra stor skillnad för ett långsiktigt tillfrisknande.

Kommunen har ett viktigt ansvar för att tillgodose utsatta gruppers tillgång till bostäder och se till att ingen behöver vara hemlös i Uppsala. För att så långt som möjligt undvika vräkningar bör Uppsalahem erbjuda ekonomisk rådgivning och avbetalningsplaner till hyresgäster som inte kunnat betala hyran. Särskild hänsyn ska tas till barnfamiljer som hotas av vräkning. Kommunen ska verka för att fler privata hyresvärdar tar ett större bostadssocialt ansvar. Vi behöver tillgång till fler lägenheter för utslussning från hem för vård och boende (HVB).

Hemlöshet är ett mångfacetterat problem som inte får en varaktig lösning genom välgörenhet eller härbärgen. När det offentliga ställer krav på fullständig nykterhet för att hemlösa ska kunna få en bostad blir det ofta väldigt svårt för personer med beroendesjukdom att få behålla tak över huvudet. Vi betraktar bostad som en rättighet, och i praktiken är det oftast lättare att tillfriskna från beroendesjukdom med en trygg bostad än utan en.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Säkerställa träffpunkter för personer med psykiska funktionsnedsättningar eller beroendeproblematik. Det är viktigt med möjlighet att träffa andra i samma situation och skapa ett socialt nätverk.
- Att stödgrupper ska kunna göra hembesök. Personer som mår dåligt ska inte lämnas till isolering.
- Att Bostad först-modellen används för personer i hemlöshet. Att ha tillgång till en trygg bostad är en förutsättning för att klara av behandling för psykisk sjukdom eller beroende.

Äldre

Vi lever allt längre och allt fler av oss orkar leva ett aktivt liv längre upp i åldrarna än våra föräldrar. Att fler får njuta av pension, barnbarn och livets alla glädjeämnen på ålderns höst är bra och fint.

I takt med att åren går ökar också risken för att drabbas av diverse hälsoproblem. Att man får vård eller omsorg sent i livet ska inte innebära att man förlorar sin frihet eller sin integritet. Samhället ska finnas där och stötta äldre när hälsan sviker på ett sätt så att vi ändå kan delta i och uppleva social samvaro och gemenskap i så stor utsträckning som vi vill och orkar.

Det är viktigt att äldre själva får välja. Det som är viktigt för oss när vi är unga eller mitt i livet är ofta också betydelsefullt när vi blir äldre. Det handlar om mat, att få möjlighet att ägna oss åt våra intressen, ta del av kultur och vistas utomhus och röra på oss. Det är viktigt att äldre får hjälp på sitt eget språk, oavsett om det är svenska eller ett annat språk.

Livet på äldre dar ska inte bara vara okej – det ska vara bra. Hög kvalitet och hänsyn till äldres egna önskemål ska vara vägledande för hemtjänst och äldreomsorg, med stora möjligheter att välja vad man ska äta och göra. Vi vill att äldre ska träffa samma personal så ofta att de får förutsättningar att skapa relationer med personalen.

Äldres demokratiska deltagande behöver öka. Äldre har erfarenheter och kunskaper som är viktiga för hur vi bygger vårt samhälle. Vi ser ett behov av att stärka äldres förutsättningar för deltagande i det politiska livet, i synnerhet för de vars ork börjat tryta.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Sätta mål för ökad personalkontinuitet i hemtjänsten. Fler fast anställda, med bättre villkor och mer tid för omsorg skapar både trygghet och kvalitet i omsorgen. Det är bättre för både personalen och för de äldre.

- Att äldre ska ha roligt. Det ska finnas gott om kulturevenemang som riktar sig till äldre. I synnerhet på särskilda boenden är det viktigt att kulturevenemang kommer till de äldre, snarare än att de äldre ska ta sig till andra platser.
- Att äldre ska vara utomhus och röra på sig. Bara för att man blivit till åren betyder inte att man måste sitta still. Rörelse och utomhusvistelse är viktiga delar i att må bra och vi vill att alla äldre ska ha möjlighet till båda delar.
- Stärka möjligheten att få hjälp på ens eget språk. Oavsett om det gäller svenska språket, nationella minoritetsspråk eller helt andra språk blir förutsättningarna för en vård på äldres villkor drastiskt bättre om personalen kan kommunicera på den äldres eget modersmål.
- Att äldre ska äta gott. Man ska ha stor möjlighet att själv välja vad man ska äta och dricka och maten ska vara av hög kvalitet och smaka gott.
- Förbereda oss på klimatförändringarna. Klimatkrisen är här redan och det kommer bland annat innebära att extrema värmeböljor blir vanligare. För äldre är det extra jobbigt och obehagligt och det kan leda till mycket allvarliga konsekvenser. Vi vill utreda hur Uppsalas omsorg ska utvecklas som svar på klimatförändringarna.
- Skapa ett tydligare samarbete med regionen kring äldre. Många äldre har både vårdkontakter i regionen och omsorgskontakter i kommunen och det är inte alltid helt enkelt att veta vad som är vad.
- Utveckla rehabiliteringen. Idag upplever många att det är svårt att få rehabilitering vid långvarig skada eller funktionsnedsättning. Rehabilitering är viktigt både för att få en bättre hälsa men också för att förebygga nya hälsoproblem.

Lika rättigheter och möjligheter

Lika rättigheter för alla ska vara självklart. För Miljöpartiet är det grundläggande att alla behandlas lika. Oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck. Oavsett din ålder, var du kommer ifrån, vem eller vilka du älskar, vad du tror på eller om du har en funktionsnedsättning – allas rätt är lika rätt.

Funktionsrätt

Uppsala ska vara en stad för alla. För att det ska bli det och fortsätta vara det måste vi ständigt arbeta med att tillgängliggöra staden för personer med funktionsnedsättningar. Att man har en funktionsnedsättning ska inte stå i vägen för ett självständigt och roligt liv, eller att delta i samhället på lika villkor som alla andra.

En tillgänglig stad byggs tillgänglig. Därför måste tillgänglighetsarbetet ingå i hela kedjan av planering och byggande av fysiska miljöer, både i offentliga utrymmen både inomhus och utomhus men också i byggandet av nya bostäder. Kulturarvet tillhör den som sitter i rullstol lika mycket som den som kan kliva över trösklar och därför bör också äldre bebyggelse tillgänglighetsanpassas, med hänsyn till kulturskydd.

Ett tillgängligt samhälle inkluderar alla. Vi ser arbetet med funktionsrätt som ett brett område som också handlar om tillgång till kultur, sport och fritid, utbildning och arbete. Det handlar också om att den som är i behov av extra stöd för att klara sin vardag inte ska skickas mellan kommunen, regionen och staten.

Färdtjänsten är en viktig del av vår funktionsrättspolitik. Vi skriver mer om det under avsnittet trafik.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att den fysiska tillgängligheten ska öka. Platser som teatrar, museum och naturområden ska bli mer tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar.
- Att tillgången till kultur- och fritidsaktiviteter för personer med funktionsnedsättningar ökar. Det kan till exempel handla om att de kommunala verksamheterna arbetar mer med material riktat till personer med funktionsnedsättningar.
- Värna arbetet med stöd i assistansliknande form (STASS) och utreda behovet av fler nivåer av stödinsatser. Det är viktigt att det finns stöd på många olika nivåer - från enstaka insatser av hemtjänsten till gruppbostad. STASS är en välfungerande stödform som vi är stolta över. Vi vill utreda hur de olika stödnivåerna fungerar och om stödet kan utvecklas.
- Bygga fler gruppbostäder. Gruppbostäder är en populär och efterfrågad stödform som fungerar bra. Vi ser gärna fler gruppbostäder i Uppsala och vill att de ska planeras in i bostadsområden redan på ritbordet.
- Stoppa bollandet av människor mellan kommun, region och stat. Den som behöver stöd är sällan särskilt intresserad av vilken del av offentlig sektor som ger stödet. Man ska kort sagt få den hjälp man behöver.
- Utveckla den dagliga verksamheten. För att sysselsättningen ska vara meningsfull och givande behöver den ständigt utvecklas. Vi vill att daglig verksamhet ska vara något att se fram emot.

- Öka det demokratiska deltagandet bland personer med funktionsnedsättning. Alla har en röst och alla har rätt att använda den. Vi vill att valnämnden ska få ett tydligt uppdrag att arbeta för ökat valdeltagande bland personer med funktionsnedsättning och se över hur den kommunala demokratin kan göras mer tillgänglig, till exempel genom syntolkning och teckenspråkstolkning av kommunfullmäktiges sammanträden.

Jämställdhet

Vi är stolta över att Sverige är ett av världens mest jämställda länder, men vi är inte nöjda. Det finns fortfarande en strukturell ojämställdhet i vårt samhälle. Vi tror inte att jämställdhet kan lösas vid sidan av andra politikområden, utan måste integreras i allt arbete. Vår politik för jämställdhet är därför större än detta avsnitt.

Kvinnor har lägre inkomster, är sjukskrivna oftare och utsätts för mäns våld. Under ett arbetsliv skiljer sig mäns och kvinnors inkomster i genomsnitt med 3,6 miljoner kronor. Det beror på att kvinnors arbete systematiskt värderas lägre än mäns - det märks framför allt i jämförelser mellan kvinnodominerade respektive mansdominerade branscher. Kvinnor tar ett större ansvar för obetalt hemarbete, vilket märks tydligt i samband med att man får sitt första barn.

Vi måste sluta slita ut kvinnor. Vi vill se bättre arbetsvillkor i kvinnodominerade branscher, som exempelvis omsorgen och skolan. Här kan kommunen som arbetsgivare göra mycket för att fler kvinnor ska orka och vilja arbeta kvar i de välfärdsyrken som är helt avgörande för att samhället ska fungera.

Mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck är några av de absolut största jämställdhetsproblemen. För oss är detta både en trygghetsfråga och en frihetsfråga. Ingen kvinna ska utsättas för den sortens våld. Våldet behöver både förebyggas innan det sker och bekämpas när det sker. Ansvaret för våldet ska alltid läggas där det hör hemma - på den som slår och förtrycker.

Historiskt har arbetet mot mäns våld mot kvinnor i stor utsträckning burits av kvinno- och tjejjourer som på ideell grund stöttat och hjälpt kvinnor som utsatts för våld. Dessa kvinnor har gjort hjälteinsatser och räddat än idag liv varje dag. Vi ser att kommunen inte kan klara att stoppa mäns våld mot kvinnor utan de organisationer som arbetat mot det i decennier.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Höja kvinnors löner. För att lönegapet mellan män och kvinnor ska minska har politiker ett särskilt ansvar. Många kvinnor arbetar i offentlig sektor och det är politiken som skapar villkoren de arbetar under.
- Stärka mäns föräldraskap. För att komma tillrätta med ojämställdheten i hemmet är pappor en viktig pusselbit. Vi vill genom familjecentralerna och genom föräldrautbildning stödja föräldrar att skapa ett jämställt föräldraskap.
- Arbeta med jämställd budgetering. Kommunala budgetar ska genomgå en jämställdhetsgranskning. På så sätt kan vi få syn på och komma tillrätta med systematisk snedfördelning i allt från snöröjning till kultur och fritid.
- Skapa en kommun fri från våld. Vi vill ha ett ambitiöst arbete mot våld i Uppsala, både med tydliga stöd för den som är utsatt för våld och ett robust arbete med våldsförebyggande arbete redan tidigt i åldrarna.
- Ge kvinnor som bor i jourhem bostadsförtur. Bostadsbrist ska aldrig innebära att en kvinna tvingas leva tillsammans med en våldsam man.
- Säkra långsiktig finansiering för organisationer som arbetar mot våld.

HBTQI+

Kampen för hbtqi-personers rättigheter har nått långt under de senaste decennierna, med ökad synlighet, minskad diskriminering och stärkta rättigheter. Vi är stolta över att vårt parti varit en del i den utvecklingen. Men mer behöver göras. Unga hbtqi-personer lider mer av psykisk ohälsa än andra, och för äldre hbtqi-personer innebär äldreården ofta ett steg tillbaka in i garderoben. För unga hbtqi-personer saknas ofta mötesplatser, i synnerhet utanför städerna och i synnerhet i nyktra sammanhang.

Familjer ser ofta annorlunda ut idag än den traditionella kärnfamiljen. Även heterosexuella familjerelationer har förändrats kraftigt i takt med att stigman kring skilsmässa har försvunnit. Vi tycker att detta är något positivt: att familjer ser olika ut speglar bara att människor är olika och vill leva på olika sätt. Hur ens familj ser ut ska aldrig vara ett hinder för att man ska kunna leva sitt liv på det sätt man önskar.

Framstegen för hbtqi-personers rättigheter har kommit långt, men en grupp som fortfarande möter oförståelse och hat är transpersoner. Den psykiska ohälsan i gruppen är mycket hög och risken att utsättas för hatbrott likaså.

Vi vill att Uppsala ska vara en stad som förknippas med en levande hbtqi-kultur, där alla får vara och leva som de är.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att alla kommunens verksamheter hbtq-diplomeras. När personalen i vår verksamhet får rätt förutsättningar att möta olika människor så blir kommunen sitt bästa jag. Ingen ska behöva känna sig udda på grund av sin sexualitet eller sitt könsuttryck i kontakt med kommunen. Det ska alltid finnas könsneutrala omklädningsrum och toaletter.

- Att unga hbtqi-personers psykiska hälsa prioriteras. Vi vill att elevhälsan ska ha ett särskilt fokus på unga i riskzonen för psykisk ohälsa. Vi vill också utreda förutsättningarna för en meningsfull fritid för unga hbtqi-personer för att förebygga psykisk ohälsa.
- Stödja föreningar i Uppsala att arbeta med hbtqi och jämställdhet i sin verksamhet. Inkluderingen av hbtqi-personer ska inte vara beroende av enskilda eldsjälur, utan kommunen ska ta ett ansvar för att hjälpa föreningar att välkomna alla.

De nationella minoriteterna

I Sverige har vi ett urfolk, samerna, och ytterligare fyra nationella minoriteter, judar, romer, tornedalingar och sverigefinnar. Det betyder ett särskilt åtagande från samhällets sida att se till att barnen kan lära sig sitt språk i skolan eller att äldre får tala sitt språk när svenskan inte räcker till. Att ha tillgång till sitt språk och sin kultur är en rättighet som ska vara självklar.

I Uppsala har vi en historia både av att välkomna minoriteter som en viktig del av samhället, men också av rasism och förtryck. Vi kan inte förändra vad som redan hänt, men vi har ett ansvar att minnas det och lära av det.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Stärka samråden med de nationella minoriteterna. Det är viktigt att de nationella minoriteternas perspektiv finns med i kommunens verksamhet. Vi vill säkerställa undervisning i alla nationella minoritetsspråk och svenskt teckenspråk.
- Lyfta fram de nationella minoritetsspråken och svenskt teckenspråk i stadsmiljön. Språk är en viktig kulturbärare.

Antirasism

Rasismen växer i Sverige. Det som för bara några år sedan var helt oacceptabelt sägs idag dagligen, både på internet och i politiska debatter. Miljöpartiet kommer alltid att stå upp mot rasismen.

- Upprätta ett minnesmonument vid rasbiologiska institutet. Det kan både fungera som en påminnelse om ett mörkt kapitel i vår historia och som en upprättelse för de som utsattes för övergrepp i vetenskapens namn.
- Upprätta ett minnesmonument vid Bollhuset, nuvarande Svandammshallarna. Bollhuset var 1939 skådeplatsen för ett möte där studentkåren antog en protest mot att Sverige skulle ta emot tio tysk-judiska läkare på flykt undan nazismen.

Barns rättigheter

Möjligheterna vi ger våra barn idag bestämmer hur samhället blir imorgon. Alla barn har rätt till trygghet, lek, glädje och frihet. Alla barn har också rätt till jämlika möjligheter oavsett var de bor och oavsett deras föräldrars ekonomi.

Miljöpartiet har länge kämpat för att göra barnkonventionen till lag och vi är stolta över att det är verklighet. Nu vill vi ta det arbetet vidare och förverkliga barns rättigheter i verkligheten. Vi tycker att barn är egna individer som har egna rättigheter oberoende av sina föräldrar. I vissa fall kan barn nekas insatser de behöver från samhället för att föräldrar säger nej. Vi vill sätta barnens rätt i första rummet.

Många barn har drabbats hårt av coronapandemin. Samtalen till stödlinjer har kraftigt ökat. Bris rapporterar att utsattheten för bråk och oroligheter i hemmen blivit vanligare, samtidigt som ensamheten ökat under isoleringen och det blivit svårare att få stöd för den som behöver hjälp. Samhället behöver ta ett kliv framåt för att se till att de barn som mått dåligt under pandemin slipper lida av det framöver.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att barn ska få delta i demokratin. Även om barn inte får delta i val så är de viktiga medborgare i vårt samhälle och ska få vara med och bestämma. Vi vill att barn ska involveras mer i olika beslutsprocesser och att även deras åsikter ska spela roll. Arbetet med elevkårer och elevråd i skolorna är särskilt viktigt för att barn ska få inflytande på riktigt.
- Att alla barn ska ha tillgång till en rolig och meningsfull fritid. Det ska finnas en stor bredd av fritidsaktiviteter i Uppsala som är tillgängliga för alla barn.

- Att alla barn ska få må bra. Vi vill ha ett ambitiöst arbete för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa bland barn. Alla vuxna som arbetar med barn ska få stöd i hur man förebygger psykisk ohälsa och upptäcker tidiga tecken på att något inte står rätt till - oavsett om det är problem i hemmiljön, psykisk ohälsa eller något annat.
- Öka stödet för barn med föräldrar med missbruk eller psykisk ohälsa. Barn till föräldrar med egna psykiska eller sociala problem far ofta själva illa av det. Vi vill dels öka det uppsökande arbetet och dels fortbilda skolpersonal om hur de agerar för att upptäcka och stötta barn med en närstående vuxen som lider av beroendesjukdom eller psykisk ohälsa.
- Att staden ska vara trygg för barn. En stad som är trygg och rolig för barn att vara i är en stad som är bra för de flesta. Om staden är trygg så öppnar det för en frihet för barnen som är viktig.
- Att alla barn ska klara skolan. Skolan är en av de viktigaste pusselbitarna för att barn ska få makten att bestämma över sitt eget liv. För den som har en funktionsnedsättning eller har behov av extra stöd ska skolan alltid finnas där.
- Att alla barn ska ha tak över huvudet. Vi vill stärka förutsättningarna för barnfamiljer att komma in på bostadsmarknaden i Uppsala.

Kommunens ekonomi och organisation

Kommunens organisation

Uppsala kommun är en stor organisation som sysselsätter många. Kommunens styrning, organisering och personalpolitik får stor påverkan på många människor och verksamheter. Vår utgångspunkt är att Uppsala kommun ska styras på ett långsiktigt hållbart sätt, med både medborgarnas och medarbetarnas bästa för ögonen.

Det finns många saker kommunen inte kan eller ska sköta själv, och då behöver vi ofta göra upphandlingar. Det är viktigt att vi bibehåller den kompetens vi behöver i kommunen för att långsiktigt genomföra vårt uppdrag.

Kommunens organisation ska vara effektiv och ändamålsenlig och vi vill att medarbetarna ska ha stort inflytande över organisationens utformning. Rapportering och administration är viktigt, men det ska inte bli en huvudsak. All rapportering ska därför ha ett tydligt syfte.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Fortsätt genomföra små upphandlingar för att stärka konkurrenskraften för små företag. I synnerhet på livsmedelsområdet behöver detta utvecklas.
- Fortsätt ställa höga krav på upphandling. Det finns många saker utöver billigast pris som är viktigt när vi bestämmer vad vi köper. Särskilt miljökraven ska vara höga vid upphandling.
- Ställa höga krav på samhällsekonomiska kalkyler vid investeringar. För att välja rätt investeringar krävs att vi förstår vilka konsekvenser olika investeringar ger.

Kommunens ekonomi

Det är viktigt att kommunens ekonomi är hållbar både på kort och lång sikt. I en stad som växer innebär det flera utmaningar. Samtidigt som vi blir fler som bidrar till det gemensamma så ökar också behovet av allt från förskolor till äldreomsorg. Det kräver stora investeringar.

Det innebär också en utmaning för oss politiker. Även om vi ska vara oense om mycket är det viktigt att vi kan nå bred enighet i de ekonomiska spelreglerna för kommunen.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att kommunen över en mandatperiod har minst 2% budgetöverskott. Vi behöver säkerställa att kommunens överskott möter upp behovet av investeringar på ett klokt sätt. Låneskulden per invånare ska inte skjuta i höjden.
- Ta ansvar för kommunens finansiella investeringar. Kommunala medel ska aldrig investeras i ohållbara branscher som fossila bränslen, alkohol och droger eller vapenindustri.

Demokrati och delaktighet

Demokrati är mer än ett val vart fjärde år. Demokrati är ett samråd inför bygget av ett nytt hus, demokrati är medborgardialog om kollektivtrafiken och demokrati är en omröstning i sociala medier om var den gamla lampan på Stora torget ska hamna närmast. Vi tycker att demokrati i princip alltid gör saker bättre. Ett mer demokratiskt Uppsala är ett bättre Uppsala.

För att minoritetsgruppers åsikter ska tillgodoses använder sig kommunen av särskilda råd. Det är en struktur vi tycker fungerar mycket väl och vill utveckla för fler grupper.

Föreningslivet är en helt central del av demokratin. Föreningar och organisationer har stor sakkunskap som kommunen bör ta del av för att fatta bättre beslut.

Barn och unga är viktiga samhällsmedborgare och ska aktivt inkluderas i demokratin, även om de inte får rösta och kandidera i val än.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Utveckla arbetet med medborgardialoger och medborgarbudget. Det finns många sätt att låta medborgare ta del av och ha inflytande över beslutsprocesser. Vi vill att större summor ska gå till projekten med medborgarbudgetering.
- Involvera medborgare tidigt i beslutsprocesser. Ibland kan man få känslan att allt redan är bestämt. Därför är det viktigt att medborgare involveras i beslut tidigt i processen.
- Införa ett system för medborgarförslag. I många kommuner finns möjligheter för medborgare att själva skriva förslag till kommunen, som sedan hanteras av kommunfullmäktige eller nämnder.
- Involvera ideella föreningar mer i beslutsprocesser. Föreningslivet är en viktig demokratibärare i samhället och den sakkunskap föreningarna har kan tas tillvara bättre i kommunens beslut.

IT, media och öppenhet

Internet har på många sätt inneburit en revolution i tillgänglighet. Med ny teknik är information bara ett klick bort. Men tekniken kan också sätta upp nya hinder för att delta om den inte fungerar som den ska eller om den är otillgänglig. Man ska inte behöva en särskild hård- eller mjukvara för att kunna kommunicera med kommunen om viktiga saker.

Information vill vara fri och fri information bär ingen kostnad. Däremot kan fri information leda till nya idéer och innovation. Därför tycker vi att det är viktigt att Uppsala är en föregångskommun i arbetet med öppna data.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Att kommunen delar med sig av öppna data i alla lämpliga verksamheter.
- Inrätta en IT-stuga för ovana. För att alla ska kunna få likvärdiga förutsättningar bör kommunen erbjuda ett stöd för den som behöver.
- Att internet inte ska vara ett krav för att få kommunal service. Det ska gå att få tillgång till kommunens verksamheter på andra sätt än genom internet, till exempel via telefon eller en reception.
- Ha höga krav på kommunens IT-system. Alla kommunens IT-system ska ha hög tillgänglighet, använda öppna standarder och öppna API:er. Särskilt gäller detta de IT-system medborgare, förtroendevalda och representanter för föreningar använder för att kontakta kommunen. Vi ska också använda öppna standarder eller öppen källkod i hög grad internt, bland annat för att undvika inlåsnings effekter. All kommunal IT ska fungera med öppen källkod.

Uppsala kommun som arbetsgivare

Ett grönt Uppsala ska vara en kommun man vill arbeta i. Som arbetsgivare ska kommunen präglas av öppenhet, tolerans, utvecklingsvilja och mycket bra samarbete med arbetstagarorganisationerna. Uppsala kommun ska välkomna synpunkter och kritik från dessa organisationer. Det ska vara högt i tak inom den kommunala organisationen och kontakter mellan förtroendevalda och anställda ska uppmuntras, liksom kontakter med olika medier.

Vi tror att alla verksamheter blir bättre om de som arbetar får mer inflytande över sitt eget arbete och sin egen arbetssituation. Kunskapen om och delaktigheten i hållbarhetsarbetet ska också spridas i hela organisationen - en strategi för minskade utsläpp är bra, men ännu bättre är om alla medarbetare själva har verktyg att arbeta för att minska utsläppen i sin verksamhet.

Uppsala kommun ska som arbetsgivare verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. För att skapa en riktigt inkluderande arbetsplats krävs ett systematiskt arbete som utgår ifrån att alla ska få plats.

I delar av kommunens organisation finns en för hög personalomsättning. Det är ett stort problem, både för kommunens förutsättningar att behålla erfarenhet och kompetens, men också för arbetsmiljön och arbetsbelastningen för arbetarna.

För att vara en förebild som arbetsgivare krävs ett långsiktigt arbete med jämställdhet och mångfald. Vi vill både se fler män i kvinnodominerade yrken och fler kvinnor i mansdominerade yrken, men också att kommunens anställda speglar befolkningen i Uppsala vad gäller härkomst. Kommunen ska ha en god löneutveckling och motverka strukturella löneskillnader. På chefsnivå ska kommunens förvaltning ha en jämn könsfördelning.

Människor lever inte för att arbeta. Även om arbetet ska vara utvecklande och givande så ser vi också ett behov av mer fri tid. För den som vill ska det vara möjligt att växla löneökningar mot minskad arbetstid, mer friskvård eller liknande. Både heltid och deltid ska vara en rättighet och kommunen ska alltid erbjuda trygga anställningar, i första hand genom tillsvidareanställningar.

I det nya arbetslivet är distansarbete en självklarhet. Det är både positivt för den enskilde som sparar tid och pengar på pendling, får möjlighet att bo på andra sätt och får mer flexibilitet i arbetet. Men det är också positivt för hela samhället när transportbehovet och trängseln minskar.

Uppsala ska vara Sveriges främsta cykelstad - och kommunen ska såklart vara med. Alla kommunens arbetsplatser ska vara cykelvänliga och cykelpendling ska uppmuntras överallt där så är möjligt.

I Uppsala vill Miljöpartiet:

- Skapa flera traineeprogram. Både lärare och andra akademiker som vill arbeta i kommunen ska kunna komma in i ett traineeprogram för att starta karriären. För chefer och ledare i kommunen ska det finnas tydliga utvecklingsprogram. Uppsala ska vara en kommun som framtida ledare i offentlig sektor tävlar om att komma till.
- Lita på personalen. Genom att styra genom tillit till personalen får vi en bättre verksamhet där medarbetarnas goda omdöme kommer till sin rätt. Med mer eget inflytande över både verksamheten, budget och lokaler tror vi att kommunen blir både en bättre arbetsplats och en mer effektiv verksamhet.
- Minska personalomsättningen. Vi vill sätta upp tydliga mål för att minska personalomsättningen i de verksamheter där den är för hög.

- Utredda arbetstidsförkortning. Vi vill korta arbetstiden, i första hand i slitsamma yrken. Vi vill se både en utredning och försöksverksamhet med förkortad arbetstid där det är lämpligt.
- Öka cykelpendlingen. Det ska alltid finnas stöld- och vädersäker cykelparkering, laddmöjlighet för elcyklar och möjlighet att duscha och byta om. Det ska vara möjligt att få en cykel som förmån.
- Främja jämställda löner. Det ska finnas goda möjligheter till löneutveckling och ett medvetet arbete för att motverka strukturella löneskillnader mellan män och kvinnor.
- Minska diskrimineringen i rekryteringar. Det är väl känt att det förekommer diskriminering i personalrekrytering. En lösning på det kan vara att anonymisera jobbansökningarna. Det vill vi att Uppsala ska gå före och prova.

Kommunens fastigheter och lokaler

Många av kommunens lokaler används främst dagtid på vardagar, men de skulle kunna utnyttjas också på kvällar och helger. Vi ser positivt på initiativ från invånare och föreningsliv där man vill utnyttja kommunens lokaler och vill göra det lättare att använda dem.

miljöpartiet de gröna

